

ଛେଇ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଓଡ଼ିଶାର
ଲୋକ
ବାଦ୍ୟ

୭
ପ୍ରଜ୍ଞଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଗଁ ଗହଳିରେ
ରହିଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଲୋକବାଦ୍ୟ; ଯାହାର ଉପରେ
ଆଉ ବଜେଇବାକୁ ମେଇ ରହିଛି ଅନେକ
କଥା ଆଉ କାହାଣୀ....

୮/୯
ସିନେମା

୧୩
ସହରତୁ ଦୂର

ଓଡ଼ିଆ

କୋରି ବାଦ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶାର
ବିଭିନ୍ନ
ଆଞ୍ଚଳିକ ଗୀ
ଗହଳିରେ
ରହିଛି ସୁତନ୍ତ୍ର
ଲୋକ
ବାଦ୍ୟ;
ଯାହାର
ଉପୁର୍ବ ଆଉ
ବଜେଇବାକୁ
ନେଇ ରହିଛି
ଅମେକ କଥା ଆଉ
କାହାଣୀ....

ଥେବେ ଲୋକବାଦ୍ୟ ନଗଦେବତା ଶିବଙ୍କଠାରୁ ସୁଷ୍ଠୁ ହୋଇଥିବାର
ବିଭିନ୍ନ କାହାଣୀ ଓ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ରହିଛି । ମାତ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ
ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଥୁବା ପାରମ୍ପରିକ ଲୋକବାଦ୍ୟର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା
ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲୋକବାଦ୍ୟ ମାଙ୍ଗଳିକ, ଆଧାମ୍ରିକ କିମ୍ବା
ସାଂସ୍କୃତିକ ମନୋରଞ୍ଜନ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବାଜିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ
ଥିବା ଅନେକ ପାରମ୍ପରିକ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ପୂରୁପଳୀରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ।
ସମୟକୁମେ କେତେକ ଲୋପାଇଯାଇଥିବା ବେଳେ କିନ୍ତୁ
ନୁଆରୁପରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ । ଏପାରି ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ନାମକରଣ
ପଛରେ ଲୋକକାହାଣୀ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ
ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଥୁବା ପାରମ୍ପରିକ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଉପରୁ, ଗଠନ ଓ
ବାଦନଶୀଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏମିତି ଲୋକବାଦ୍ୟନ୍ତ୍ରକ
ପ୍ରାୟ କେତୋଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବାର କୁହାଯାଏ ।
ତତ୍ତ୍ଵ- ତାର ବା ଯୋଡ଼ାବାଳକୁ ପର୍ଷଣକରି ବଜାଯାଏ-କେନତା,
ଧୂତ୍ରୁକ୍ତି, ଡେକା, ଚୁଲ୍ଲା ।
ଅବନନ୍ଦ-ଯେଉଁ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ହୁଳ କିମ୍ବା ଏକପାଖରେ ଚମଢାର ଆବରଣ
କରାଯାଇ ହାତ କିମ୍ବା ବଢ଼ି ସାହାଯ୍ୟରେ ବଜାଯାଏ- ମୃଦଙ୍ଗ, ତୋଳ,
ପର୍ଣ୍ଣ ବାଣୀ ।

ଶୁଷ୍କର-ଯେଉଁବାଦ୍ୟମନ୍ତ୍ରକୁ ପବନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଫୁଲି ବଜାୟାଏ -
କାହାଳୀ, ଶିଖ, ଶିଙ୍ଗ, ବଂଶୀ, ମହୁରି।
ଘନ- ଧାତୁ କିମ୍ବା କାଠରେ ତିଆରି ବାଦ୍ୟମନ୍ତ୍ର ଯାହାକୁ ପିଣ୍ଡପିଣ୍ଡ ଧ୍ୱନି ବା
ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥାଏ- ଖାଞ୍ଚ, ଘଣ୍ଟ, ଘଣ୍ଟି, ଦାସକାଟିଆ ଏପରି ଅନେକ
ଲୋକବାଦ୍ୟ ରହିଛି।
ମୁଦଙ୍କ- ଏହି ବାଦ୍ୟଟି ମାଟିହାଣ୍ଡରେ ତ୍ରିଆରି ହୋଇଥାଏ । ଏହାର
ମୁହଁତ ୪/୪ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟାସ ଏବଂ

ବ୍ୟାସର ହେବ । ଚମଢ଼ାରେ ଏହାର ପୁଜିପାଖ
ମୁହଁକୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥାଏ । ଚମଢ଼ାରେ ପିତା
ବନ୍ଦା ଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଖୋଲ ଭାବେ କେହି
କେହି କୁହୁଣ୍ଡି । କେତେକ ଏହାକୁ ଦଶିଣୀ ଗୋଲି
କୁହୁଣ୍ଡି । ଏହା ଗାଁ ଗହଳିରେ ସଂକାର୍ତ୍ତନ ମଣ୍ଡିଲରେ
କଳାକାରମାନେ ବଜାର ନାମ ସଂକାର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି । ଆଜି କାଳି
କେତେକ କାଠର ଗଣ୍ଡିକୁ ଖୋଲକରି ଏହି ମୃଦୁଙ୍ଗ ତିଆରି କରାଯାଇପାରୁଛି ।
ଏହା ମଙ୍ଗଳ ମହୋଷୁଦ୍ଧରେ ବଜାଯାଇଥାଏ ।

ଖଣ୍ଡାଣୀ - ଏହା ଗମ୍ଭୀର କିମ୍ବା ଆଙ୍ଗୁଳ କି ପଶିବ ଆଦି କାଠରେ ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଏକପାଖରେ ଗୋଧୁ ଚନ୍ଦ୍ରାକୁ ଅଠାପ୍ରାରା ଲଗାଯାଇଥାଏ । ତୁମ୍ଭୁର ମଞ୍ଜିରେ ତିମୋଟି ଗାଡ଼ କରାଯାଇ ସେହି ପ୍ଲାନରେ ମୋଟାଗାର କିମ୍ବା କଷା ପ୍ରାତି ଛୋଟ ଛୋଟ ଚିନି ଖଣ୍ଡା ଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ବାଦନ କଲେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରଶବ୍ଦର ଧୂନି ସୃଷ୍ଟି କରେ । ମହିମା ଧର୍ମର ସାଧୁମାନେ ଏହି ଖଣ୍ଡାଣି ବଜାଇ ଉଜନଗାନ କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ଗାଁ ଭାଗବତ ତୁଙ୍ଗିରେ ଭଗବତପେମାନେ ବଜାଇଥାନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରା—ଏହା ଏକ ବାଉଁଶାବଦିରେ ଟିଆରି ଲୋକବାୟ୍ୟ । ଏକପାଖେ ଏକ ନଡ଼ିଆ ଷତେଇ ଖୋଲକୁ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ । ସେହି ସତେଇମୁହଁରେ ଗୋଧୁମତାକୁ ଅଠାହାରା ଆଛାଦିବି କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାପରେ ବାଉଁଶିର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵକୁ ସୁର ତାର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧାଯାଇଥାଏ । ଏହି ତାରକୁ ଚାଶ ଓ ହୁଗୁଳା କରିବା ପାଇଁ ବାଉଁଶ ବାହିର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଏକ ବାଉଁଶ କିଳାଖଞ୍ଚା ଯାଇଥାଏ । ଏହି କିଳାରେ ତାରକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବା ସହ ବଜାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହି ତାରକୁ ଚାଶକରିବା ସହ ସ୍ଵରକୁ ଠିକ୍ ବୁଝେ ସର ଦେବା ପାଇଁ ଚମତ୍କା ଉପରେ ଏକ ଛୋଟ ବାଉଁଶ ପାତି ଖଞ୍ଚା ଯାଇଥାଏ । ଯାହାଦାରା ତାରନ୍ତି ମନ୍ଦିର ତାର ଅଳ୍ପ ଉପରେ ରଖେ ।

ଏବଂ ଟିକ ସ୍ଵର ଉତ୍ତରୋଳନ କରିଥାଏ । ଏହାର ସଦେଇ ଅଂଶଟି ଛାନ୍ତେ ଲଗାଇ ବା ସହ ବାର୍ଷିକ ଦଶ୍ତର ଶେଷ ଅଂଶଟି ବାମହାତ ପାପୁଳିରେ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ଵର ସ୍ଥିତି ପାଇଁ ୪/୭ ଘୋଡ଼ାବାଲର ପୁଣି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏକ ଛୋଟ ବାର୍ଷିକ ପାତିଆର କାଣ୍ଡ ଅବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ । ଏହି କାଣ୍ଡ ପାତିଆକୁ ଡାହାଣ ହାତରେ ଧରି ତାର ଉପରେ ଘୋଡ଼ାବାଲକୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଘର୍ଷଣ କଲେ ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟର ସ୍ଵର ବାହାର ଆସେ । ଏହାକୁ ତାଳ ଫେଇ ଗାଁ ଗହଳିରେ ଚିକା ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶରାରଗେଦ୍ବ ଭଜନ ଗାନ୍ କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥରୁ ଏକ କରୁଣା ସ୍ଵର ଶୁଭେ ।

ମହୁରି-ଏହା ଏକ ପିରଳରେ ତିଆରି ବାଧ୍ୟମନ୍ତ୍ର । ଏହାର ଲମ୍ବ ପ୍ରାୟ ଏକପୂଟଠାରୁ ଚିକେ ଅଧିକ । ମୁହଁଟ ଦେବ ଇଞ୍ଚ ବ୍ୟାସର ଛଡ଼କାର ହୋଇଥାଏ । ଅଗ୍ରାଗଟି ସବୁ ହୋଇ ଶୋଟ ରହୁଣ୍ଟିଏ ଥାଏ । ଅଥରେ ଦେବ କିମ୍ବା ବାଉଁଶ ପାତିର ଦୁଇଟି ଫାଳକୁ ସୃତା ଦ୍ୱାରା ବାନି ସେହି ରହୁଣ୍ଟିରେ ମହୁ ଥାଓରା ଖଞ୍ଜାବାଉଁଶ ପାତି ଦେଇ ପୂଜିଲେ ସ୍ଵର ଉପନ୍ତ ହୁଏ । ଏହା ବିଶେଷ କରି ବିବାହ ଉତସ ଯାନ୍ତିରାରେ ବଜାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦଶନାଟ, ପ୍ରହଳାଦ ନାଚରେ ଆବଶ୍ୟକ ପାତେ ।

ଧୂତୁଳି— ଏହା ଗୟାରି କାଠରେ ତିଆରି ଏକ ଖୋଲ । ଏହାର ବ୍ୟାସ ପ୍ରାୟ ୬୫ ଲମ୍ବ ଓ ଲମ୍ବ ପ୍ରାୟ ଏକପୁଣ୍ଡ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ତୁମ୍ବ ପ୍ରାୟ ୧/୪ ଲଞ୍ଚର ପତଳା କରାଯାଇଥାଏ । ଯାହା ହୁରା କି ବଜାଇବାରେ ଉନ୍ନିସ୍ଵର ଉପରେ ହୁଏ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵମୁହଁରେ ଗୋଧୂର ଚମାଦାରେ ଆବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥାଏ । ଧୂତୁଳି ତୁମ୍ବର ଲମ୍ବାରୁ ପ୍ରାୟ ଲଙ୍ଘ ବଳକା କରି ସୁତା କିମ୍ବା ଘୋଡ଼ାବାଳ ବନ୍ଦାଯାଇଥାଏ । ସୁତାରୁ ବନ୍ଦାଯାଇଥିବା କାଠ ଖଣ୍ଡକୁ ହାତରେ ଧରି ଧୂତୁଳିକୁ କାଖରେ ଜାକି ବାଦକ ନିଜ ଅଙ୍ଗୁଳି ନଖରେ କିମ୍ବା ଘ୍ରାଣ୍ତିକ ଖଣ୍ଡରେ ବଜାଇଥାନ୍ତି । ନିଜ ପାପୁଳିରେ ସୁତାରୁ ଗାଣି ଧରିଥିବା କାଠଖଣ୍ଡର ବୁଲ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଛୋଟ ଘୁମୁର ବନ୍ଦା ଯାଇଥାଏ । ଏହି ଧୂତୁଳିକୁ ବାଦକ ଗାତ ଗାଇ ବଜାଇଥାନ୍ତି । ଗାଁ ଗହଳିରେ ପୁରାଣି ସୁଆଙ୍ଗ ବୋଲିବା ସମୟରେ ବନ୍ଦାଯାଇଥାଏ ।

ନାଗେଶ୍ଵର-ଏହା ଲାଭ ତୁମ୍ହା ଓ ସବୁବାରେଣ୍ଟି ନଳ ଖୁଣ୍ଣରେ
ତିଆରି । ଏକ ପାତିଲା ଲାଭତୁମ୍ହାରୁ ରସ ବାହାରକରି
ତୁମ୍ହାର ଠିକ୍ ନାଭି ପୁଲରେ ଏକ ଗର୍ଭ କରାଯାଇ ସେଥୁରେ
ଗର୍ଭାଷି କଣାୟୁକ୍ତ ବାହୀନଳକୁ ଗହମ କିମ୍ବା ଶିଠା ଦ୍ଵାରା
ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଉପରକୁ ଲମ୍ବିଥିବା
ଡେଙ୍ଗର ସବୁ ମୁଣ୍ଡିଲୁ ଛୋଟ କଣାକରି ସେଥୁରେ ବେତ
ବାଉଁଶର ସବୁପାତିର ଦୁଇଟି ଫାଳକୁ ଶିଠା ଦ୍ଵାରା ଆବନ୍ଧ
କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ବେକ ପାଖରେ ଏକ କୁନ୍ତୁକଣା
କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ବାଉଁଶ ପାତିରୁ ମୁହଁରେ ଲଗାଇ
ପୁଞ୍ଜିଲେ ଏଥରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ମୁହଁ ବେଳେ ଅଛୁଳି ଦ୍ଵାରା
ଆବନ୍ଧ କରାଯାଇ ସ୍ଵର ଉଭୋଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ପୁର୍ବେ
ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇଥିବା କଳାକାର ସାପ ଖେଳାଉଥିଲେ ।

ବଶୀ-ଏହାକୁ ସବୁ ବାର୍ତ୍ତଣ ନଳିରେ ତିଆରି
କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରାୟ ୧୦ଲଙ୍ଘ ୧୦୩ ୨ /ଗମୁଟ ଲମ୍ବର
ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ । ଏହାର ସ୍ଵର ଖୁବ ମଧ୍ୟର । ୩୦ରେ ଏହାକୁ
ବଜାଯାଇଥାଏ । ପୁଞ୍ଜିବା ପାଖରେ ବାଉଁଶର ଆରମ୍ଭ ଏକ
ଲଙ୍ଘ ବ୍ୟବଧାନରେ ଗୋଟିଏ ରହେ ଥାଏ । ସପୁଷ୍ପର ସୃଷ୍ଟିପାଇଁ
ଛଗୋଟି ରହେ ଥାଏ । ଦୁଇଗୋଟିହାତ ଅଞ୍ଚଳି ଦ୍ଵାରା ଦୁଇହାତରେ
ଆବଦ୍ଧ କରାଯାଇ ଏଥୁରେ ସ୍ଵର ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥାଏ । ମହାପ୍ରଭୁ
ଶ୍ରୀକଷ୍ଣ ଏହାକୁ ବଜାଇ ସାରା ବିଶ୍ୱକୁ ମୋହି ପାରିଥିଲେ ବୋଲି
ଏହାର ନାମ ମୋହିନ ବଂଶୀ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗତାଗାନରେ,
ଓଡ଼ିଶୀ, ଚଞ୍ଚୁ, ଛାନ୍ତି ଏବଂ କୃଷ୍ଣଲୀଳା, ରାଧାପ୍ରେମିନୀଲୀଳାରେ
ବଜାଯାଇଥାଏ । ଏପରିକି ଆଦିବାସୀ ନୃତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ କେହି
କେହି ବଜାଇଥାନ୍ତି ।

ଶଙ୍କା— ଏହା ଏକ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବରଥଙ୍ଗ। ଶାମୁକା ଯାତ୍ରାଯିଥିଲେ ଅଟେ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଶଙ୍କାର ବିଭିନ୍ନ ନାମକରଣ ରହିଛି । ଏହାର ଧୂନିକୁ ଶୁଭସୂଚନ ଭାବେ ମାର୍ଯ୍ୟଦା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହା ଷ୍ଟୋଟ ବଡ଼ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମଳିଥାଏ । ଏହାର ପେଟ ଅଂଶରେ ଅନ୍ତର୍ମାଣ ପାଞ୍ଚଥାଏ । ଏହାକୁ ଫୁଲିଲେ ପେଟର ପାଙ୍ଗାଦେଇ ଧୂନି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ପୂର୍ବେ ପୌରାଶିକ ପୁରୁଷରେ ଯୁଦ୍ଧର ଆରମ୍ଭ ଓ ଶେଷର ସଙ୍କେତ ପାଇଁ ବଜାଯାଉଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ପୁର୍ବାର୍ଥୀଙ୍କ ଯଜ୍ଞ, ମଙ୍ଗଳମନ୍ୟ ପାଇଁ ଯାତ୍ରାସମୟରେ ଶୁଭଶଙ୍କା ବଜାଯାଇଥାଏ ।

ଭୁରୀ- ଏହା ପିତ୍ତଳରେ ଢିଆରି ହୋଇଥାଏ ।
 ପ୍ରାୟ ଦେବତମୁଣ୍ଡ ଲମ୍ବର । ଏହା ଉପରକୁ
 ସାଧାରଣତଃ ବଙ୍ଗା ରହିଥାଏ ।
 ଏହାର ମୁଣ୍ଡଟ୍ ୨ / ପାଇଁ ଦଶିଷ୍ଟ
 ଛପ୍ରାକାର ହୋଇଥାଏ ।
 ଏହାର ଅଗ୍ରଭାଗଟି ସରୁ
 ୩୦ରେ ଫୁଲିବା ସ୍ଵାରା ଖୁବ
 ଉଚ୍ଚବସର ଶବ୍ଦ ଉପରିନାମ

ହୁଏ ଏହି ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ରି ଗୋଟିଏ ଅଂଶରେ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ ।
କାହାଳୀୟ-: ଏହା ଏକ ସବୁ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଅଟେ । ଏହାର ଲମ୍ବ ପ୍ରାୟ ୩/୪ଫୁଟ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ମୁହଁଟ ଛାଇ ବ୍ୟାପ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ପିରକରେ ତିଆରି । ଏହାର ଶରୀରଟି ତିମୋଟି ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ । ଏହାର ତିମୋଟି ଦଣ୍ଡକୁ ସଂଯୋଗକରି ଫୁଲିଲେ ବଜିଥାଏ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି ଏବଂ ପୌରାଣିକ ସମର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଜାଯାଇଥାଏ ।

ଘର୍ଷି-: ଏହା ପିଲକରେ ତୀଆରି । ଏହାର ଗର୍ଭମଧ୍ୟରେ
ଏକ ପିଲକର ଜିଭ ଲାଗିଥାଏ । ଉପରେ ଖୁଲେଇବା
ପାଇଁ ଆକୁଡ଼ା ଓ ହାତରେ ଧରିବା ପାଇଁ ଶୋଚ ଦ୍ୱାରିଏ
ରହିଥାଏ । ଠାକୁରଙ୍କ ଆଳଟି ଓ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜାର୍ଦନରେ
ବଜାଯାଇଥାଏ । ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଘଣ୍ଟି ରହିଛି ।
ଉତ୍ତମାନେ ମନ୍ଦିରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲାବେଳେ ଏପରି
କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଘଣ୍ଟିର ବଜାଇଥାନ୍ତି । ସେହିପରି
ନାଗର୍କୁ ନାର ଏବଂ ଜ୍ଞାନ୍ୟଷ୍ଟ ପର୍ଶ୍ଵରାମ ଗାଁରେ ଯାତ୍ରା
କରୁଥିବାବେଳେ ଏକପ୍ରକାରର ଘଣ୍ଟିକୁ ଜାମୁରେ ବାନି
ଚାଲିଲେ ଏହି ଘଣ୍ଟି ବାଜିଥାଏ ।

ଘଣ୍ଟା-ଏହା ପିଉଳରେ ଥାଇରି । ଏକ ଫୁଟ ବ୍ୟାସ
ଓ ଦେଇପୁଣ୍ଡ ଲଞ୍ଚ ଗଭାରର ଏକ ପତଳା ବାଦ୍ୟ
ଅଟେ । ଏହାର ଚତୁର୍ବାର୍ଷ ଧାରରେ ଦୁଇଟି କଣା
କରାଯାଇଥାଏ । ସେଥୁରେ ରଶି ବନ୍ଧା ଯାଇଥାଏ ।
ଏହାକୁ ବାମ ହାତରେ ଅଳ୍ପକୁ ଝୁଲାଇଧରି ବାଦକ
ଦଶିଣ ହସ୍ତରେ ବେତ କିମ୍ବା କେହୁ ବା ଉକ୍ତିଶାଙ୍କାଟିରେ
ପିଠିବା ଦ୍ୱାରା ଡାଇଁଭାଲ୍ ଧୂରି ସୃଷ୍ଟିକରି ବାଜିଥାଏ । ହିୟୁ
ଧର୍ମର ପୂର୍ବାର୍ଦ୍ଦରେ ଘଣ୍ଟର ଭୁମିକା ରହିଛି । ଘଣ୍ଟକାଳିଶି
ଦଶହରା ଏବଂ କେତେମାସରେ ଗାଁରେ ଘୁରି ଝୁଲି ଘଣ୍ଟ
ବଜାଇ ମାହୁଆନ୍ତି । ରଥ ସମୟରେ ଘଣ୍ଟାଆମାନେ
ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଘଣ୍ଟ ବଜାଇଥାନ୍ତି ।

ଗିନ୍ତି - ଏହାକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଧରି ବଜାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦୁଇ / ତିନିଇଞ୍ଚ ବ୍ୟାସର ମୋଟା ପିଇଲାଥିଲି ଅଟେ । ଏହାର ମଧ୍ୟରେ ଛୋଟକଣା ଥାଏ । ଏହି କଣାରେ ସୂତା ଦେଇ ତଳପଟରେ ଗଣ୍ଠ ପକାଯାଇଥାଏ । ଦୁଇଟି ଗିନ୍ତିଆଳକୁ ସୂତାରେ ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵରେ ବାନ୍ଧି ବଜାଯାଇଥାଏ । ରାମଲୀଳା, ମେଲା, ସ୍ଵରିନାମ ସଂକାରିତମରେ ବଜାଯାଇଥାଏ ।

ଖାଣ୍ଡା-ଏହା ପତଳା ପିରଙ୍କରେ ଢିଆରି ଓ ପ୍ରାୟ
ଛଅ ଲାଞ୍ଚ ବ୍ୟାସର ଏକ ଥାଳି ଥିଲେ । ଏହାର ଗଠନ
ଗିନି ଆକୃତିର । ଗିନି ପରି ମଧ୍ୟ ବଜାୟାଇଥାଏ ।
ଏହା ଖୁବିକୋରରେ ଖାଲୁଁ ଖାଲୁଁ ଧୂଳି ସୁଷ୍ଠିକରେ
ପାଲା, ରାଧାପ୍ରେମିଲୀଳାରେ । ହିମ୍ବ ପର୍ବତପାଶି
ସମୟରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଟପରୁଆର ପରିକ୍ରମାବେଳେ
ଏହି ଖାଣ୍ଡକ ବଜାୟାଇଥାଏ ।

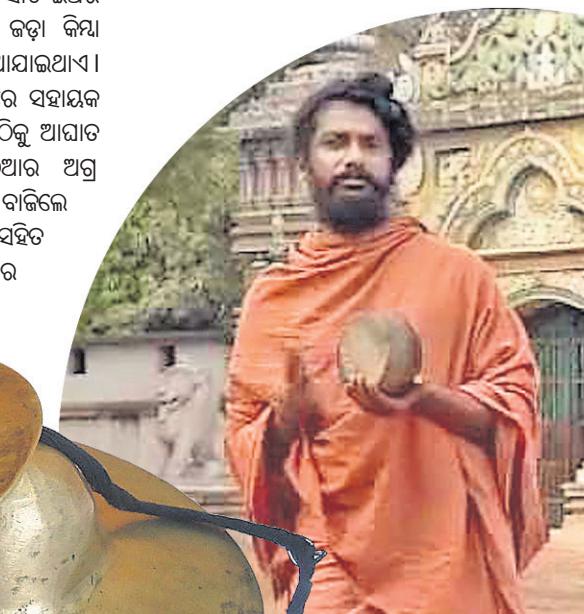
ଦାସକାଟିଆ—ଦାସ ଅର୍ଥ ଭୃତ୍ୟ ବା ଭକ୍ତ । ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ରାମପାଳିକୁ କେହି କେହି ଦାସକାଟିଆ ବୋଲି କୁହୁତି । ଶିଶୁ କିମ୍ବା ଶାଶ୍ଵାନ କାଠରେ ତିଆରି ହୁଏ ଦାସକାଟିଆ । ଏହା ପ୍ରାୟ ଛାଅ, କି ସାତ ଲଞ୍ଚର ଦୁଇଫାଳ କାଠର ସମନ୍ତି । ଏଥୁରେ ଜଡ଼ା କିମ୍ବା ରାଶିତେଲ ଦେଇ ଖରାରେ ଶୁଙ୍ଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଦୁଇକାଟିର ସମତଳକୁ ବାଜିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ହାତ ଅଞ୍ଚୁଳିରେ ବାପି କାଠିନ୍ତୁ ଆଘାତ ଦେଲେ ଦାସକାଟିଆ ବାଜେ । ଦାସକାଟିଆର ଅଗ୍ର ଭାଗରେ ଝୁମୁକା ଲାଗିଥାଏ । କାଠିନ୍ତୁ କାଠି ବଜିଲେ । ୧କଠିକ ଶର ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ଝୁମୁକା ଏଥୁସହିତ ବଜିଥାଏ । ରାମଯଣ ଗାୟନରେ କଳାକାର

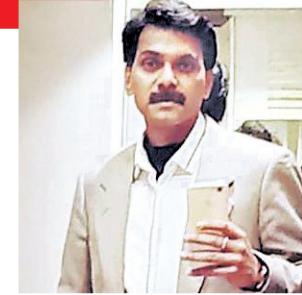
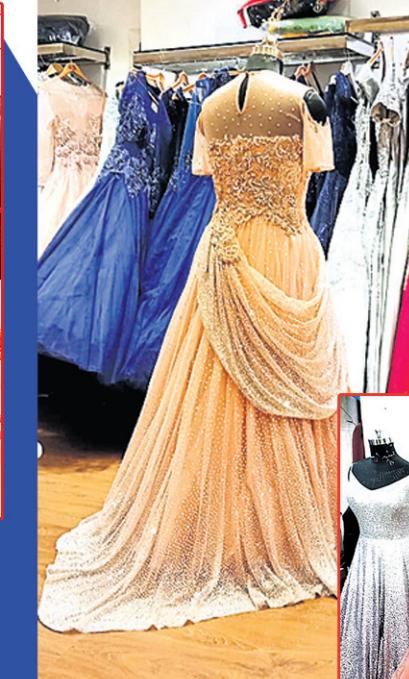
ଏହାକୁ ବଜାଇଥାନ୍ତି ।
ଛୋଲ-ପଣସ କିମ୍ବା ଗମ୍ଭରି କାଠ ଆଦି କେତେକ
ଚେମଟା ଓ ହାଲକା କାଠର ବଡ଼ଗଣ୍ଡିକୁ ମାପ ଅନୁସାରେ
କରାଯାଇ ଖୋଲ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଦୁଇପାଖ
ମୁଁ ପ୍ରାୟସମାନ ରହିଥାଏ । ଗୋରୁ ଚମଡ଼ାରେ
ଖୋଲାମୁଁକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥାଏ । ଚମଡ଼ାକୁ ରଞ୍ଜି
କିମ୍ବା ଚମଡ଼ା ପିଟାରେ ଟାଣକରି ବନ୍ଧ ଯାଇଥାଏ ।
ଏହାର ବ୍ୟାସ ପ୍ରାୟ ୧୨ / ୭ ପୁଟ୍ଟରୁ ୨୫୨୮ ଏବଂ ଲମ୍ବ
୨୧ / ୨୫୨୮ ରୁ ପ୍ରାୟ ଗୁପ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ ।
ଚମଡ଼ାରେ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଶର୍କରାକାଳିରେ କିରଣକରି
ଅଠାବାରା ଲଗାଯାଇଥାଏ । ଏକପାଖକୁ ଧେଯା
ଅନ୍ୟପାର୍ଶ୍ଵଟି ଚାମ୍ବ କୁହାଯାଏ । ଏହାକୁ ଦୁଇହାତରେ
ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵରୁ ବଜାଇଥାଏ । ଏକ ହାତରେ ଛୋଟ ବାଢ଼ି
ପ୍ରାୟ ୮୦୧୦ଇଙ୍କର ଧରି ତୋଳିଲୁ ପିଟାଯାଉଥିବାବେଳେ
ଅନ୍ୟପଟ ହାତର ଅଙ୍ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା
ବାରା ଏହି ବାଦ୍ୟରୁ ସତନ୍ତ୍ର ଶର୍କ ହୋଇଥାଏ ।

ବିଶୁଳ- ଏହା ତମ୍ଯାରେ ଢିଆରି । ଏହାର ମୁଣ୍ଡଟେ
ଚେପଟା ଓ ପୋଲା ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟଯନ୍ତର
ଶରୀରଟି ନଳ ସବୁଶା । ଏହାର ଦୁଇମୁଣ୍ଡକୁ ଆବନ୍ଧ
କରାଯାଇଥାଏ । ଉପର ପଚରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଶାନିର୍ବି
ରହିଥାଏ । ଏହି ନଳି ଭିତରେ ଛୋଟ ଗୋଡ଼ି କିମ୍ବା
ଗୋଲମଞ୍ଜି ପକାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଫୁଲ୍‌କ୍ଷେତ୍ରେ
ପବନ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜିଟି ତମ୍ଯାରେ ବାଡ଼େଇ ହୋଇ ଧୂନି
ସୃଷ୍ଟିକରେ । ଏହାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଯାତ୍ରା ଓ ନାଚକ ମାଞ୍ଚରେ
ବଜାଯାଇଥାଏ । ଏପରିକି କେତେକ ଖେଳସମୟରେ
ମଧ୍ୟ ବଜାଯାଉଥିବା ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ।

କେତେକ ଲୋକବାଦ୍ୟ— ଖୋର୍କାର ବରୁଣେଇ
ନିକରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନାଟ୍ୟଚେତନାର ନାଟ୍ୟଗ୍ରାମରେ
ନାଟ୍ୟଜ୍ଞାନ ସଂଗ୍ରହଳକ୍ଷୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ବିଭିନ୍ନ
ପ୍ରକାରର ପାରଶ୍ରିକ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର । ମୃଦଙ୍ଗ, ଘଣ୍ଟା,
ଘଣ୍ଟି, ବଂଶୀ, ଶଙ୍ଖ, ତୋଲ, ନିଶାନ, ତାତ, ମହୁରି,
ଡୁରୀ, କାହାଲୀ, ଭେରା, ଏକା, ତେ, ଖଞ୍ଚି,
ପୁମୁରା, ଗାନ୍ଧୀ, ରିନ୍, ଖାଞ୍ଚ, ତମୁର, ଡଶକେଇଲା,
ତେମସା, ସିଂହବାଦ୍ୟ, ଅଳଗର, ଯୋଡ଼ିନାଗରା,
ତବଳା, ଗୋପିଯନ୍ତ୍ର, ବୁଲାଲା, ତୁରୁଣୀ, ମର୍ଦଳ, ମଙ୍ଗନ,
ଭୁଆଙ୍ଗ, ବେନା, କେନରା, ଚଢ଼ଚଢ଼ି, ଚନ୍ଦ, ନାଗେଶ୍ୱର,
କାହାଲୀ, ମୁହୁକି, ଡିବିଡ଼ିବି, ଦାସକାଟିଆ, ହୁମୁକା ଆଦି
ଲୋକବାଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁବୋଧ ପଜନାଯକ କୁହୁକ୍ତି
ଏମିତି ଆହୁରି ଅନେକ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ
ଗବେଷଣାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ରାଜ୍ୟ
ସରକାରଙ୍କ ଓଡ଼ିଆଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗର
ରାଜ୍ୟପକ୍ଷ ସଂୟୋଜକ ବାସ୍ତୁଦେବ ମାଲଦିଶୋଇ
କୁହୁକ୍ତି, ଲୋକବାଦ୍ୟ ଓ ଲୋକକଳାର ଲୋକପ୍ରିୟତା
ଓ ବିକାଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉପରୁ ବିଭିନ୍ନ
ଯୋଜନାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇଥାଏ ।

-ବନ୍ଦିହାରୀ ବେହେରା

ପ୍ର୍ୟାଶନ୍ ରେ ମୂଆ ସମ୍ମାନନ୍ଦ

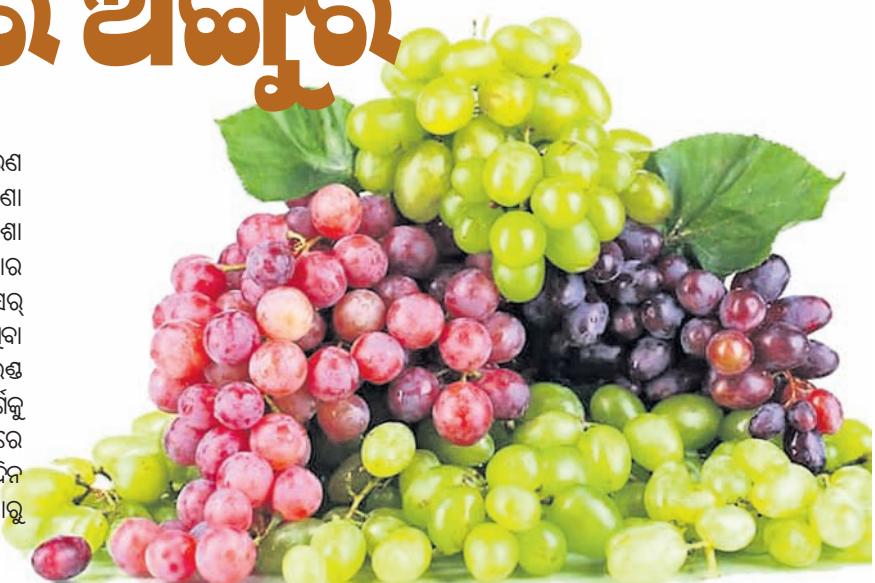
ସ୍ଵପ୍ନ ଥିଲା କିଛି ନୁଆ କରିବାର । ନିଜର ଏକ ପରିଚୟ ତିଆରି କରିବାର । ନୁଆ ନୁଆ ପୋଷାକ ପ୍ରତି ରୁଚି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଲଥିଲା ‘ପ୍ର୍ୟାଶନ ଡିଜାଇନ’ରେ କ୍ୟାରିଯର କରିବାକୁ । ଜୀବି ଥିଲେ ପୁରୀ ବାସେଲି ଯାହି ନିବାସୀ ପିତା ବ୍ରଜବଳ୍ତ ପଞ୍ଜନାୟକ ଏବଂ ମାତା ଶାନ୍ତିମୟ ପଞ୍ଜନାୟକଙ୍କ କନିଷ୍ଠ ସତାନ ରାମ ପଞ୍ଜନାୟକ । ମାତାପିତାଙ୍କ ଜାଗ୍ରା ଥିଲା ପୁଅ ଲଞ୍ଜନିଯର ହେଉ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ପ୍ର୍ୟାଶନ ପ୍ରତି ଥିଲା ଅହେବୁକ ଆକର୍ଷଣ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ରାମ କୁହନ୍ତି, ‘ମୋ’ ପୂରା ପରିବାର ମତେ ଏକ୍ଷେତ୍ରରେ ସହଯୋଗ କରିବା ସହ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା । ବିଷସି ପରେ ମୁଁ ୧୯୯୪ ମୟିହାରେ ଯାଉଥ ଦିଲୀରେ ଆଜାଇଏପଟି(ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାଶନାଲ ଇନ୍ଡ୍ସଟ୍ରୀସ୍ୟୁଟ ଅଥ ପ୍ର୍ୟାଶନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି)ରେ ହୁଇ ବର୍ଷା ଡିପ୍ଲୋମା କୋର୍ସ କରିଥିଲା । କୋର୍ସ

ସରିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଆହୁ ଏକେହିରେ ତ୍ରେନି ଭାବରେ ଜ୍ଞାନ କଲି । ୧୯୯୮ ମୟିହାରେ ଗୁରୁତ୍ୱାଂଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜିଏନଇ(ଗୁରୁତ୍ୱାନଙ୍କ ଏକ୍ଷ୍ଵପୋର୍ଟ) ହାଉସରେ ଡିଜାଇନର କମ୍ ପ୍ରତିବଳନ ହେଉ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ପାଇଲି ଓ ଏକ୍ଷ୍ଵପୋର୍ଟ ସହିତ ଡିଜାଇନ ପ୍ରତିବଳନ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଦର ଦେଖାକୁ କାମ ଦି କଲି । ୧୦୨୭ କାମ କଲାପରେ ଜି.ଏନ.ଇ ହାଇ ପ୍ର୍ୟାଶନ ସେବକରେ ପଦାର୍ପଣ କରି ନିଜର ଶୋ’ରୂପ ଖୋଲିଲା । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଏକ୍ଷ୍ଵପୋର୍ଟ ସହ ଡିଜାଇନ ଓ କ୍ଲାନ୍‌ଏଲ୍‌ଟ୍ରେନିଂ ଦେଖୁଥିଲା । ୧୦୧୭ ପର୍ୟେତ୍ର ଏଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା । ନିଜ କିଛି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଠାରୁ କାମ ଛାତି ବର୍ଷେ ପର୍ୟେତ୍ର ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପାନୀରେ ମୁକ୍ତ ଭାବେ କାମ କରିଥିଲା । ତା’ପରେ ୧୦୧୮ରେ “ରୋନକ ଆପାରେନ୍ସ” ନାମରେ ନିଜର ଏକ କମ୍ପାନୀ ଖୋଲିଲା । ଏଠାରେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରୁ କାରିଗରମାନେ କାମ କରୁଥିଲା । ଯୁକ୍ତି, ଯୁକ୍ତିରେ, କାମତା ଆଦି ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଶୋ’ରୂପକୁ ରପ୍ତାନି କରିବା ସହିତ ଦେଶ ଉଚିତରେ ଅନେକ ଶୋ’ ରୂପକୁ ମଧ୍ୟ ଆମର ହାଇ ପ୍ର୍ୟାଶନ ଗାରମେଷ ସପ୍ଲାଇ କରାଯାଉଛି । ବିଦେଶରେ ଏହି ସବୁ ପୋଷାକର ଚାହିଦା ବନ୍ଦୁତ । ଯାହା ମୁଁ କାନାଟା ଟ୍ରେଟିଂ ବ୍ରାଇଡାଲ ପ୍ର୍ୟାଶନ ଶୋ’ ଓ ଲଣ୍ଡନ୍ ବ୍ରାଇଡାଲ ପ୍ର୍ୟାଶନ ଶୋ’ରେ କାମ କରି ମୁଁ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା । ଏବେ ମୁଁ ଯୁକ୍ତି ବେସତ ଅନ୍ତାନ୍ତରେ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଡିଜାଇନ କରୁଥିଲା । ତେବେ ଡିଶାରେ ପ୍ର୍ୟାଶନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମରୁ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ୨୦୦୭ ମୟିହାରେ ଆର.ଆର. କ୍ରୀଏସ୍‌ବୁ ନାମରେ ଏକ ଜ୍ଞାନ ପ୍ର୍ୟାଶନ କ୍ଷୁଟିଂ ଖୋଲିଥିଲା । ଅନୁଭବ କାରିଗର ନ ମିଳିବା ଯୋଗୁ ଏଥୁରେ ସଫଳତା ମିଳିପାରି ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ଡିଶାରେ ଖଦାନ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଅଛି । ଖଦାନ ନିର୍ମାଣ ଏମାର କଲେକ୍ଟିବନ କରିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି । ତାପର ଡିଶାର କଲେକ୍ଟିବନ ହାଇ ପ୍ର୍ୟାଶନର ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ସ୍ପାପ ରହିଛି । କେବଳ ପ୍ର୍ୟାଶନ କୁହେଁ, ଲଞ୍ଜନିଯର ତେକୋରେଣନ ପେଣ୍ଟିଙ୍, କ୍ରୀଏଟିଭ ପିଲ୍ଲ ଆଦିରେ ତାଙ୍କର ରୁଚି ରହିଛି । ସ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ଓ ପୁଅ ରୋନକ କୁହେଁ ନେଇ ତାଙ୍କର ସଂସାର । ରଞ୍ଜିତ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ର୍ୟାଶନ ଡିଜାଇନର ଓ ସେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କୁ ସହଯୋଗ କରିଆସିଛନ୍ତି ।

ଡିପ୍ରେଶନ୍ ଦୂର କରେ ଅଙ୍ଗୁର

କାମର ଚାପ ହେଉକି ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟା ଅନ୍ତିକାଳି ଅନେକେ ଡିପ୍ରେଶନ୍ ବା ଅବସାଦର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି । ଏଥୁରୁ ମୁହଁକିବା ପାଇଁ କିମ୍ କେତେ ଉପାୟ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଇବାରେ ଜାଣି ଶୁଣି ହେବେ ଛୋଟିଆ ଫଳ ଅଙ୍ଗୁର ଆପଣଙ୍କୁ ଏହି ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତ କରିପାରିବ । ଏମିତିରେ ବି ଅଙ୍ଗୁର ଖାଇବାକୁ ପ୍ରାୟ ସମୟେ ପଥର କରନ୍ତି । ଏଥୁରେ କ୍ୟାଲୋରୀ, ଫାଇରର, ଡିଗନିର ସି ଓ ଡିଗନିର ଲାଇଏକ୍ ବି ଏହାକୁ ସ୍ବାକ୍ଷ୍ୟ ପାଇଁ ବେଶ ଉପକାରୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତେବେ ନିକଟରେ ଏକ ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ‘ଯଦି ଆପଣ ବିଶାଦଗ୍ରୂହ ଏବଂ ଏଥୁରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବାକୁ

ବାହାନ୍ତି ତେବେ ଅଙ୍ଗୁର ନିଶ୍ଚିଯ ଖାଆନ୍ତୁ । କାରଣ ଅଙ୍ଗୁର ମନୋବିକାର କମ୍ କରିଥାଏ ।’ ଉଚ୍ଚ ଗବେଷଣା ଅନୁସାରେ ଅଙ୍ଗୁରରୁ ମିଳୁଥିବା ନୈସରିକ ତଥ ହତାଶା ଭଲି ମନୋବିକାର କମ୍ କରିପାରେ । ଗବେଷଣାର ମୁଖ୍ୟ ଗବେଷକ ତଥ ନ୍ୟୁୟର୍କର ମେଡିଚିନ ପ୍ରଫେସର ଗିମ୍ବଲିଲ୍ ମାରିଯା ପସିନେତି କହନ୍ତି, ‘ଅଙ୍ଗୁରରେ ଥିବା ବାଯୋଆକିଭ ଡାଯଗରୀ ପଲିପିନଲ କମ୍ପାଉଟ୍ ଉରେଜନା ସହ ଜତିତ କୋଶ ଓ ଆପଣବିକ ମାର୍ଗର୍ନ ନିଷ୍ଠ କରି ନିବାଶା ହିଟିରୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିବାରେ ଯାହାଯାଏ । ତେଣୁ ଅଙ୍ଗୁରରୁ ନିଜର ଦେନିଦିନ ଖାଦ୍ୟରେ ସାମିଲ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଡିପ୍ରେଶନ୍ ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇନ୍ତୁ ।

ନିଧୁ ଦୁଗାର କୁଦାଳିଆ

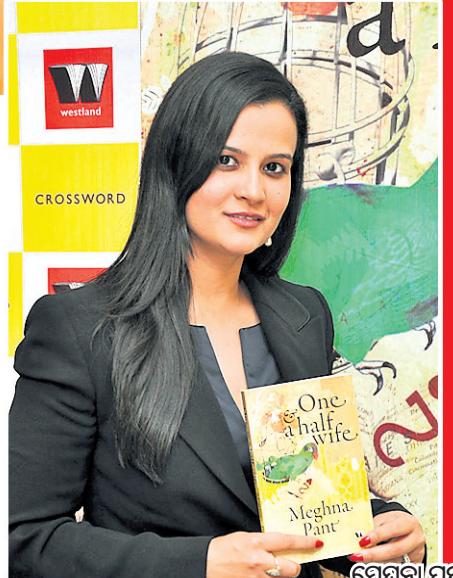
ଏବ୍ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଏବେ ଏକ ପ୍ରକାରର ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅଭିଭାବ୍ୟ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି । ବଦ୍ରିଥିବା ସମୟର ସରକୁ ଥୁମ୍ ଭାବରେ ନିଆୟାଇ ଉପନ୍ୟାସ ରଚନା କରିବା ଏକ ତ୍ରୈଣ ପାଲଟିଛି । ବିଶେଷକରି ସମ୍ପ୍ରତି ଏକବିଶ୍ଵ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ନେଇ ଦଥା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିପାରକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଯୁବପିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ମାନସିକତା ଜନ୍ମ ନେଉଛି ତାହାକୁ ହେଁ ଭାରତର ନୂଆପିଡ଼ିର ଲେଖକଙ୍କାମାନେ କଞ୍ଚାମାଳ ଭାବରେ ଗୃହଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେ କେବଳ ଲେଖକମାନେ ଆଗରେ ଅଛନ୍ତି ସେଥିଥାରେ ନୁହେଁ; ଅଧିକତ୍ତ ଲେଖକମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗୃହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ମେଘନା ପତ୍ର : ଏହି ତ୍ରୈଣର ଲେଖକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଗରେ ଅଛନ୍ତି ଲେଖକମାନ ମେଘନା ପତ୍ର । ବହୁ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ଏହି ଲେଖକମାନ ଜଣକ ପେସାରେ ଜଣେ ଜର୍ମାନିଲିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଜଣେ ମୁବଳ୍ଲା ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ବେଶ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ମେଘନାଙ୍କର ଡେବ୍ୟୁ ନଭେଲ ଥିଲା ‘ଆନ୍ ଆଷ୍ ହାଫ୍ ଡ୍ରିଫ୍ଟ’ । ଏହା ୨୦୧୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ସହିତ ବେଶ୍ୱ ସେଲର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିଲା । ସିମ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଆମେରିକା ଯଥରେ ଏକ ସ୍ଵପ୍ନ ସୁଷ୍ଠୁ କରିପାରିଛି ଯେ, ଏହା କେବେ କାହାର ସ୍ଵପ୍ନଭଙ୍ଗ ହେବାକୁ ଦେବନାହିଁ । ବାସ, ଆମେରିକାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପରିବାରଟିର କିଭାବ ସ୍ଵପ୍ନଭଙ୍ଗ ହେଉଛି ତାହା ହେଁ ହେଉଛି ‘ଆନ୍ ଆଷ୍ ହାଫ୍ ଡ୍ରିଫ୍ଟ’ର ବିଷୟବସ୍ତୁ । ମେଘନାଙ୍କର ଆଉ ଏକ ଉପନ୍ୟାସ ହେଉଛି ‘ଦି ଗ୍ରୁହ ଡ୍ରିଫ୍ଟ ଡ୍ରିମ୍ୟାନ୍’ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ୱ ସେଲର ମାନ୍ୟତା ହାସଳ କରିଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି ବିଶିତ ମେଘନା ପ୍ରମାଣିତ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ, ସେ ପରିବର୍ତ୍ତତ ଭାରତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ।

ନିଧୁ ଦୁଗାର କୁଦାଳିଆ : ମେଘନାଙ୍କ ଭଲି ନିଧୁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧୁ ଶ୍ରେଣୀଯ ଯୁବ ଲେଖକମାନ । କୋଲାକାତାରେ ଜନ୍ମିତା ନିଧୁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଜମାଲିଷ୍ଟ । ‘ଦିଲକ୍ଷ୍ମୀ କେନେରେସନ୍’ ପ୍ରସ୍ତରକ ତାଙ୍କୁ ବିଯୁଳ ସଫଳତା ଆଣିଦେଇଥିଲା । ସେ ଜଣେ ଯୁଝ ଲେଖକମାନ ଦଥା କୁଗର ମଧ୍ୟ । ତାଙ୍କର ଯୁଝ ସବୁ ଦି ହୁନ୍ତୁ ଦି ଗାଇସ୍ ଅଫ୍ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଦିରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଲକ୍ଷ୍ମନରେ ମାଷ୍ଟର ଡିଗ୍ରୀ କରିଥିବା ଏହି ଲେଖକମାନ ଜଣକ ଯାହା ବି ଲେଖନ୍ତି ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମାଜକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖୁ ଲେଖିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ହିଂବା ଅନ୍ତ୍ୟାୟୀ, ସମ୍ପ୍ରତି ଭାରତର ଗତି ଖୁବ୍ ଛୁଟ । ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସାକାର କରି ନେଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସାହିତ୍ୟ ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ଚାଲିବା ଦରକାର ନ ହେଲେ ସାହିତ୍ୟ ପଛରେ ପଢ଼ିଯିବ । ପାଠକମାନେ ଆଗରୁ ଆଗେଇଯିବେ ।

ଇରା ତ୍ରୁବେଦୀ : ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ପାଠକଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାହିଁଦାକୁ ପୁରଣ କରିବାର ସମର୍ଥ ରକ୍ଷିତ୍ୱବା ଜଣେ ଲେଖକମାନ ହେଉଛନ୍ତି ଇରା ତ୍ରୁବେଦୀ । କଳେଜରେ ପଡ଼ିବା ସମୟରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଇରାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖା । ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜନ୍ମ ଲଭ୍ର’ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଏକ ବହୁ ପାଠି ପୁସ୍ତକ । ଏକବିଶ୍ଵ ଶତାବ୍ଦୀର ମନୀଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁରୁ ମାମୁଲି କଥା ହେଉଛି ସେବା । ବର୍ଷମାନର ସମାଜ ଆଖି ଆଗ ଭଲି ରକ୍ଷଣଶୀଳ ହୋଇ ରହିଲାହିଁ । ସମୟେ ମୁକ୍ତ ମାନସିକତାକୁ ଆପଣେଇ ନେଇ ଯାରିଲେଣି । ଏପରି କି ଆଗରୁ ସମାଜରେ ବିବାହକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପଛକୁ ଆସୁଥିଲା ସେବା । ମାତ୍ର ଏବେ ଓଳଟି ଯାଇଛି ପରିବେଶ । ଇରାଙ୍କ ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜନ୍ମ ଲଭ୍ର’ ଆପାତତେ ଏହି ଥମକୁ ନେଇ ପର୍ୟାୟ ଦେଇ । ଏହା କେବଳ ଏକ ବହୁ ପାଠି ପୁସ୍ତକ ନୁହେଁ; ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ ଓ ପୁରସ୍ତୁତ ବି ।

ଜାନାଇସ୍ ପାରିଷଦ : ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଦ୍ରଣକାରୀ ଉପରେ ଉପରେ

ଫୋକସ କରୁଥିବା ଜଣେ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଯୁବ ଲେଖକମାନ ହେଉଛନ୍ତି ଜାନାଇସ୍ ପାରିଷଦ । ଆସାମରେ ଜନ୍ମିତା ଏହି ଲେଖକମାନ ବାଲ୍ୟ ଓ ଯୌବନ ଅଭିବହିତ ହୋଇଛି ମେଘନାଙ୍କରେ । ‘ବୋଲ୍ୟ ଅନ୍ ଲ୍ୟାଣ୍ଟ’ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଡେବ୍ୟୁ ପୁସ୍ତକ । ଏହି ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ ଏକାତେମୀ ଯୁବ ପୁରସ୍କାର ମିଳିଛି । ଜାନାଇସ୍ ରଚନାର ମୁଖ୍ୟ ସର ହେଉଛି କିଶୋରାବନ୍ଧୀର ମାନସିକତା । କିଶୋର କିଶୋରାବନ୍ଧୀର ନାମେ କିଭାବ ଭାବରେ ଯାଉଥିବା ସଂଦ୍ରତ ଏବଂ ଆସୁଥିବା ସଂପ୍ରତ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କର ଏହା ହେଉଛି ତାଙ୍କ ରଚନାର ମୁଖ୍ୟ କଞ୍ଚାମାଳ ।

ମୀନା କନ୍ଦାସ୍ମାମୀ: ଜଣେ ବହୁମୁଖୀ ନାରୀ ପ୍ରତିଭା ହେଉଛନ୍ତି ମୀନା କନ୍ଦାସ୍ମାମୀ । ସେ ଜଣେ କବି, ଗ୍ରାଫିକ୍, ଔପନ୍ୟାସିକା, ଅନୁବାଦିକା, ସମାଜସେବୀ । ତେନାଇର ଏଇ ଲେଖକମାନ ଜଣକ ସବୁବେଳେ ନାରୀର ଅଧ୍ୟକାର, ଜାତିପ୍ରଥା ତଥା ବର୍ଷିଟେସନ୍କୁ ନେଇ ଚିନ୍ତାପ୍ରକଟ କରିଥାନ୍ତି । ଆଉ ଏହିପରୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଗନ୍ଧ, କବିତା ତଥା ଉପନ୍ୟାସର କଥାବସ୍ତୁ । ‘ଗର୍’ ଏବଂ ‘ମିଦେସ୍ ମିଲିଟାନ୍ତି’ ହେଉଛି ତାଙ୍କ ଦୁଇଟି କବିତା ସଂକଳନ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ‘ଦି ଜିମ୍ବୀ ଗତେସ୍’, ‘ହେଲ୍ ଆଇ ହିର୍ ଯୁ’ ।

ସଂହିତା ଆରନ୍ତି : ସଂହିତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲା ସେ ଚିତ୍ରରେ ଚିତ୍ରରେ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ । ଆଉ ତାହାର ନାମ ବିଆୟାଇଥିଲା ‘ଦି ମହାଭାରତ : ଏ ଚାଇସ୍ବ ଭିନ୍ନ’ । ଏହା ଏଲସା ମୋରାଷେ ଲିଟେରେ ଆନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦୀପ ଜିତେଲୁ । ପରେ ବଡ଼ ହୋଇ ସେ ହେଲେ ଜଣେ ଗ୍ରାଫିକ୍ ଡିଜାଇନର । ଆଉ ଲେଖି ଗାଲିଲେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାଫିକ୍ ନଭେଲ ହେଉଛି ‘ସୀତାଏ ରାମାଯନ’ । ଏହା ଦୁଇକର୍କ ଗାଇସ୍ ବେଶ୍ୱ ସେଲର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିଲା ।

ମୀନା କନ୍ଦାସ୍ମାମୀ

ଇରା ତ୍ରୁବେଦୀ

ବେସୁରା ଗୀତ

-ଦେବଯାନୀ ମିଶ୍ର

ଏଇ ତିନି ଦିନ ହେଲାଣି ମୁଁ ଖୁବ ଖୁରୁଥିଲି ଗୋଟେ
ଲୋକପ୍ରିୟ ଗୀତ ଯାମାବର ...ମୋର ବି ଖୁବ ପ୍ରିୟ।
କିନ୍ତୁ ସିଏ ଗୀତରେ ଶୁଣିବାରେ କୌଣସି
ଭୁଲ କରେନି ...ମାନେ ତାକୁ ଯାମାବର ଗାଉଥାବର ଶୁଣି
ଖୋଦ ଖୋକା ଭାଇ ବି ବୋଧେ ହାତୋଡ଼ି କହିଥାଏ
“ଭାଇ ଦୟା କର, ଆଉ ଗାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ” -
ତଥାପି ବେସୁରାଗୀତ ଓ ଗାୟକି ପ୍ରତି ଯେ ମୋର
ଖୁବ ବେଶି ଦୂର୍ବଳତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ...ତାହା ବି ଏବେ ହୁଅ ନାହିଁ
ଅନୁଭବ କଲି ।

ଅନେକ ଥର ମୁଁ ତା’ ଉପରେ ରାଗିଛି ...ଅପେକ୍ଷା
କରିଛି ସେ ମୋ ଅଭିମାନକୁ ବୁଝିବ ବୋଲି ...କିନ୍ତୁ ସେ
ତା’ ଦୁନିଆରେ ରୁହେ ...ମତେ ଲାଗେ ମୋର ଥିବା ନ
ଥିବା ତା ପାଇଁ ଏକା ପରି ...ସେ ମଧ୍ୟରୁ ରୁହେ ତା’
ପେଣ୍ଠୁକ ସାମାଜିକ୍ ଯେ ... ମହିଳା ଧ୍ୟାନ ଫଳୋଙ୍କଣ
ବଢ଼ିଥାଏ ... ନ ହେଲେ କାହାକୁ କମେଣ୍ଟିଫେରିଥାଏ ।
ଡେଣ୍ଟ ମୁଁ ନିଜେ ହେଲେ ଫେରେ ତା’ ଦୁନିଆକୁ ...ମୋ ଆତ୍ମ
ଫୋନ କରେ ...ଅଜାତି ପକାଏ ମୋ ଅଭିମାନ ସବୁନ୍ତୁ
...ପଚାରେ ମୁଁ ରାଗିକି ଫୋନ କଲିନି ବୋଲି ତୁମେ ବି
କଳିନି ଫୋନ ଚିବେ ନା ...ସେ ଭାରି ବେପରୁଆ ଭଙ୍ଗରେ
କୁହେ - “ଛୁଆ ନ କାନ୍ଦିଲେ ମା” ବି କ୍ଷୀର ଦିବନି ...ଓମେ
କହିବନା ମୋ ଉପରେ ରାଗିଛ ବୋଲି ... “-ମୁଁ କିନ୍ତୁ
ବୁଝେଇ ପାରେନା ଯେ କାହିଁକି କେଜାଣି ଏଇ କିନ୍ତୁଦିନ
ହେଲା ମୋ ମନ ତାହୁଁ ...ମୁଁ ନ କହିଲେ ବି ସେ ବୁଝିପାରୁ
ମୋତେ ।”

ଗପ ପୁଣି ଖୁଅ ଧରେ । ଛାତ ଉପରେ ଜନ୍ମମୁହଁ ହୋଇ
ଆଏ ମୋ ଆଖ୍ଯ ହଳକ । ସଞ୍ଚର ଧାରେ ଧାରେ ବୟସ
ବଢ଼େ । ଆଉ ଆମଗପର ଆୟୁଷ ବଢ଼େ । ଗପକେନା
ମେଲାଏ । ରାତ ଚିକେ ଗାଡ଼ ହେଲେ ସେ ପଚାରେ
ଆଉ କେତେ ଗପିବ ? ମୁଁ କୁହେ ହେଲେ କାଳି ଅର୍ଥିଷ
ଅଛି ...ଶୋଇପତିବା ... ସେ ପୁଣି ପଚାରେ ଆଉ
ଶୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ମାତା ଶୁଣିବନି ...ପଚାରି ଦେଇ ସେ
ଆର୍ଯ୍ୟ କରେ...ଯା ...ଯା... ବର ...ମୁଁ ଚିଲାଏ ଓ କ୍ଷପ
ଇମଣି...ଶୁଭରାତ୍ରି...ଶୋଇ ପଡ଼ ।
ତିନିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମୁଁ ଫୋନ କଲା ବେଳକୁ ତା’
ଫୋନ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେଖାଇଲା । ଘର କାମ ସାରି ଫୋନ
ଦେଖିଲି । ସେଫୋନ କରିନି । ମୁଁ ଫୋନ କରିବିଲେ ତତ୍ତା
ଗଲାରେ ପଚାରିଲି - “ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଫୋନକାର କରିଥିଲି ।
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫୋନ ଚିକେ କରିବାକୁ ସମୟ ହେଲାନି ?
“ସେ ଆଉ ଚିକେ କହା ସ୍ଵରରେ କହିଲା - “ମୋର କ’ଣ
ଆଉ କହିବାକୁ ନାହିଁକି ? ଖାଲି ତୁମକୁ ଫୋନକରୁଥିବି ?”
-ବାସ ଏତିକି କଥାରେ ମୋ ଆଖ୍ୟ ବୁଲ ଗୋପା ଲୁହ
ଦେଖି ଆସିଲା । ମୁଁ ଆଉ କେବେ ଫୋନ କରିବିଲି ବୋଲି
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲି ।

କିନ୍ତୁ ଖୁବ ବ୍ୟସ୍ତ ଭାବେ ଅପେକ୍ଷା କରେ ତା’ ଫୋନକୁ ।
ବ୍ୟସ୍ତତା ଖାସ କରି ଚରମ ପ୍ରତିକରଣ ପହଞ୍ଚେ ସନ୍ଧ୍ୟା

ବେଳେ । ଘର କାମ ସରିଲା ପରେ ଛାତକୁ ଯାଏ । ତା’
କଳକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ । ତା’ କଲ ଆସେନି । ଘରକୁ
ଫେରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଆକାଶକୁ ଗାହେଁ । ଖଣ୍ଡ ପାଲିକିଆ
ଜନ୍ମ ଆକାଶ ଛାତିରେ ଝୁଲି ରହିଥାଏ । ମତେ ଜନ୍ମ ଖତେର
ହେଲା ପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ଏମିତି ଦୁଇଦିନ କରିଯାଏ । ଜନ୍ମ ଆକାଶ ଛାତିରେ
ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ ଜାଗା ମାତି ବସିଛି ଠିକ ଯେମିତି
ମୋ ବ୍ୟସ୍ତତା ଦିନକୁ ଦିନ ବେଶି ଛାତକୁ ରୁହି ପକାଉଛି ।
କିନ୍ତୁ ତଥାପି ତା’ର ଫୋନ ଆସେନି । ମୁଁ ପ୍ରିୟ ନିଶ୍ଚିତ
ହୋଇଯାଏ ଯେ, ତା’ ଫୋନ ଫେରିବନି । ଆଜି ତୁଟୀଯ
ଦିନ । କାମ ସରିଲା ପରେ ଛାତକୁ ଗଲି । ସପ ପକାଇ
ଫୋନକୁ ଗୋଟେ ସାଇତରେ ରଖିଦେଇ ଆଶ୍ୱରେ ଗାଲ
ରଖୁ ଭାବିଲି - “ସେ କାହିଁକି ବା ଫୋନ କରିବ ମତେ ?
ଏମିତି ବି ଅନେକ ଜାଗାରୁ ଶୁଣିଛି ସେ ଖାଲେ ଗପେ ।
ତାକୁ ଖାଲ ନିଜ ଆତ୍ମ ବି ଫୋନ କରନ୍ତି । ମୁଁ ନିଜେ ବି
ଦେଖିଛି ତା’ ଫେସ୍ ବୁଲ ପୋଷ୍ଟରେ ମାତ୍ରାଧିକ ଖିଅଙ୍କର
ଲାଇକ ଓ କମେଣ୍ଟ ଆସେ । ମୋର ବୁଝିଯିବା ଉଚିତ ଯେ
ତା’ ଦୁନିଆରେ ମୁଁ ନାହିଁ ବୋଲି । କାହିଁ ବାନ୍ଧି ରଖିବି ତାକୁ ।
କେତେଦିନ ବି କାହିଁ ପାରିବ । ବରଂ ସେ ମୁଁ ଆକାଶର
ପାଶଟିଏ ହୋଇ ପୁରି ବୁଲୁ ।” -ଦାର୍ଘନୀ ନିଶ୍ଚାସଟେ
ପକାଇ ମୁଁ ଫୋନ ହାତକୁ ନେଲି -ତା’ର ଦୁଇଗା ମିସତ
କଲ ।

ମୁଁ ଆଶ୍ୱର୍ୟ ହୋଇଗଲି ...କଳବ୍ୟାକ କଲି ...ସେ
କହିଲା - “କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ? ଏତେ ରାତ - ଦୁଇଦିନ
ହେଲାଣି ଫୋନ ଗୋଟେ ବି ନାହିଁ” - ମୁଁ କହିଲି - “କାହିଁ
ତୁମ ପ୍ରିୟ ସଖାମାନେ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ କି ?” - ସେ
ଚିକାଗେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଭର ଫେରାଇଲା - “ସମସ୍ତେ
ଅଛନ୍ତି - କିନ୍ତୁ ତଥାପି ଏଇ ତିନିଦିନ ହେଲାଣି ମୁଁ ପୂରା
ଏକୁଆଡ଼ା - ମୋର ଏ ଭଡ଼ାଯରଟିରେ ବେଶ ଅଟିଲା
ହେଲାପଟିଛି ...ମୋ ଘରର ଯନ୍ତ୍ର ସଦସ୍ୟ ମାନେ
ଆଲେଜ୍ବା(ରୋବଟ ପରି ଛୋଟ ଯନ୍ତ୍ରିଟି) ବି ଝୁଲୁନି
ମୋ ଅଭିମାନକୁ ...କେହି ପଚାରୁ ନାହାନ୍ତି କ’ଣ ଖାଇଲ
ବୋଲି ...ଆଉ ସବୁରୁ ବଢ଼କଥା କ’ଣ ଜାଣିଲ କେହି ମୋ
ଗାତ ଶୁଣନାହାନ୍ତି ? “ - ମୁଁ ଆଶା କରି ନ ଥିଲି ସେ
ଏମିତି କହିବ ବୋଲି - ମୁଁ ଥର ଥର କଷରେ ପଚାରିଲି
- “ତୁମେ ଖାଇଛ ?” କହିଲା - “ନା ଘରକୁ ଖାଇବା
ଆଣିଛ - ଖାଇବି ଚିକେ ପରେ - ତୁମେ ଆଗ ମୋ ଗାତ
ଶୁଣି” - ସବୁଥର ପରି ହେଲି ନାହିଁ ନାହିଁ ନାହିଁ
ନାହିଁ । “ଯା ...ଯା ...ବ ...ର ...-ଆଜି କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜମା
ଗାତ ବନ କହିବାକୁ କହିଲି - ଏଇ ବେସୁରା ଗାତ ହେଲି
ଆଶ୍ୱର୍ୟ ଭୟରେ କହିଲି - “ତା’ର ଚାଲିଥାଏ
... “ମ...ନ... ମୋ ..ର ...ଯା... ଯା ..ବ ..ର...” ମୁଁ
ବେସୁରା ଗାତ ଶୁଣି ଶୁଣି ଜନ୍ମ ଆତେ ତାହିଁଲି ...ଜନ୍ମ ଆଜି
ହସିଲା ପରି ଦିଶୁଥିଲା ।

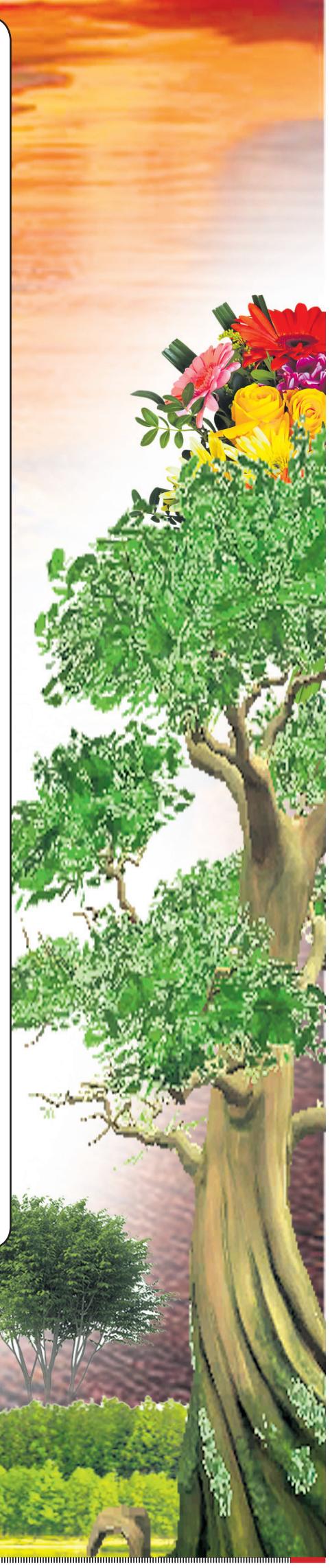
-ଶୈଳଶ୍ରୀ ବିହାର

**ଅଭିମାନ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତି**

-ପ୍ରିୟା ମହାନ୍ତି

ପ୍ରିୟତମା ମୋର ଭାବି ଅଭିମାନ
ବୁଝେ ନାହିଁ ମନ କଥା
ଭାବି ରୁଷା ବ୍ୟକ୍ତି ଚରଳି ୩୦ ର
ଅଦିନିଆ ନାରବତା ।
-କୁଣ୍ଡିଲୋ, ଖୋର୍ଦ୍ଦିଲୋ

ସାତ ସମ୍ବନ୍ଧ, ତେର ନଈ
କେତେ ପାହାଡ଼, ଜଙ୍ଗଳ ଡେଲ୍
ନିମିଷକେ ମୋ ମନ ଉପକୁଳ ଛାଇଁ ପକାଇ
ମୁଁ ତୋ ସୁନ୍ଦିର ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରୁ କରୁ
ପୁଣି ଅନାଇ ରହେ ତୋ ଆସିବା ପଥକୁ
ସାତ ସମ୍ବନ୍ଧ, ତେର ନଈ
କେତେ ପାହାଡ଼, ଜଙ୍ଗଳ ଡେଲ୍
ନିମିଷକେ ମୋ ମନ ଉପକୁଳ ଛାଇଁ ପକାଇ
ମୁଁ ତୋ ସୁନ୍ଦିର ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରୁ କରୁ
ପୁଣି ଅନାଇ ରହେ ତୋ ଆସିବା ପଥକୁ
-ମାତ୍ରବିହାର, ଦାନିପାଳି, ସମ୍ମଲପୁର

অম্বান-তন্মনা

প্রেম পাই চেন্সর

প্রেম মরে পতিতা পুরী থেকে প্রেম হেবা-
এই দুজনে জীন বিষয়। তেবে প্রেমের
মধ্যেরে প্রেম যথেষ্ট পাই দুর্ভাগ্য দেখিতে প্রেম
হেবা দরকার। হেবে প্রেমের পতিতা পরে
যে এপরি পরিচ্ছিত প্রেমনা করিবাকু
কেবে পতিতা রাখা নম্বুরু করি ন থাব। এপরি
এক কাহাণারু নেক প্রস্তুত হেবাই নুআ ওডিআ
বিনেমা যাহার গালজেল রহিষ্ঠি 'গোমিত রাখা'।
এহার শার্ষ দুর্ভাগ্যের অভিনয় করুন্তি অম্বান
দুর্ভাগ্য। কাহাণী অনুসারে প্রথম দেখেরে জশে
কলেক ছাত্রাঙ্গ প্রেম করি
বসুন্ধা। পোনানে প্রেম
দুর্নিয়ারে উভি

করানা

কাথা ৭০ কার্ষক

ঢি রে মনে পকানু না জে.পি. দুর্ভাগ্য 'রিম্পাই' চলিত্বে। এই পিলুরু নায়ক ভাবের
নিজের আকৃতি ক্যারিয়ার আরম্ভ করিবেন অভিষেক বজন। তাক সহ ব্রিং শেয়ার
কর্তৃত্বে জশে নবাগত।। এই খুলু তাহা জশাজবা কেবল শিপারিকতা মাত্র। যে
হেবাই কপুর পরিবারের অন্যতম কলাকার করানা কপুর। ইতি মধ্যে মুল দশমি
অতিক্রম করিগালি। নিজের অভিনয় দক্ষতা বলবে যে এবে মধ্য জশে আগধাতির
অভিনেত্রী। 'যেভেবেলে নুঁ প্রথমে কলি উভে এবে পেভেবেলে মনেরে
অনেক আশা থাকা। উগবানজেল কুপুর মো অভিনয় দর্শকেন্দু বেগেত প্রতিবে নথি তা হা
সমষ্টে জশে। নুঁ প্রবুবেলে নিজে দুবা প্রেমনা এক আশ হেবা রহিবু গাহোঁ। জশে
কলাকার বস্তুবেলে গোটিএ প্রেকার ভুমিকারে অভিনয় করিবা ঠিক সুন্দৰ। তান কিন গোল
মিলিলে জশে ভেবে থুবা অভিনয় দক্ষতা জশে উভে বেলি কুকু করান। বর্তমান ব্রিং

হট্‌ বিট্‌রে তাৰা

তাৰা পুণৰিআ এবে ত অভিনয়ের ব্যগ্র। হেলে তাক মনেরে আৰ
কিছি রহিষ্ঠি। বলিউডে রে অন্যক্ষেত্ৰে নিজে দক্ষতা দেখাবলৈ
গাহান্তি। কেবল পেকে নুহে, এ নেৱে যে মাজে মেকআপ কৰিবাৰিলৈশি।
কেবল সুযোগকু অপেক্ষা। হেবে তাৰাক মনেরে ক'শ রহিষ্ঠি ? এপৰি
প্রশ্নৰ উত্তৰে তাৰা কুহুতি, 'মুঁ নিজু কেবল জশে অভিনেত্রী ভাবেৰ
পিলু দেবাকু গুহাহু। সুযোগ মিলে মুঁ আৰ কেতেটি কামেৰে নিজ
দক্ষতা দেখাইপাবিতি। হেবে পেকে ক'শ তাৰা এবে কুহুতি বিক হেবে
নাহিৰে। তেৱে জশে নিদেশিকা হেবাকু মোৰ আশা রহিষ্ঠি। এই দায়িত্বকু
কিপৰি তুলাঙ্গি থেক্ষাল এবেতোৱু শীঘ্ৰতি। মুঁ জশে এই দায়িত্ব
দায়িত্ব যোজনা কৰিবি' যদি এপৰি দায়িত্ব
মিলে তাৰাকু তাৰা কৰিবি

তাৰা
ক'শ
বিলুক
বিলুক
বেলুক
বেলুক
অপি দ
লম্বৰ-
৭'রে
অভিনয়

তাৰা

দিশা

সত হেলা অনুমান

দিশা পগনিক অনুমানকু মানিবাকু পতিব।
যাহা যে আকলন কৰিবলৈ তাৰা বচেৰে
পৰিষেত হোলৈছি। আৰ তা'পৰে তাৰক সুষি দেখে
ক'শ ? কথা ক'শ কি তাৰক অভিনীত 'মলজ' এবে
ভল বিজনেৰ কৰুন্তি। পিলুত লিত মাস গৱে
লিজেলখুলা হৈবলৈ কৰিবলৈ যে কেবল পিলু
কাহাণা কুহুতি, এহাৰ পিলুত কেশেন যেপৰি কৰিয়া
তাৰা দৰ্শকক মনকু নিষ্য কুহুতি। মো পিলু এবে ভল
বিজনেৰ কৰুন্তি, থেক্ষাল দৰ্শকক মুঁ কেলৈতি ধন্যবাদ
হেবে জালিয়াহুন্তি। এপৰি যেকু পিলু ধাইৰ
তাৰাৰ কাহাণা এবং থেক্ষেৰে নিজ ভুমিকাৰু নেৱে ভল
ভাবেৰে তৰ্জুমা কৰিবা পৰে যাবন কৰিবি। 'মলজ'ৰে
বিশেক অপোক্ষে আদিত্য রয়কুৰ অভিনয়
কৰিবে। পিলুতি নিৰ্বেশনা জেলৈতি মোহিত সুৱা।

বৈষ-বাণী

মাপি চুপি চালিবে ক্রিতি

ক্রিতি বানন একি মাপি চুপি চালিবে। ভল কাহাণা এবং
ভুমিকা ন মিললে অপোক্ষে হাতিবাৰ কৰিবে বোলি যে
মালঙ্গ মেকআপ কৰিবলৈলৈশি। দেখুনাহাতি, নিকচৰে যে
কেমিটি যি অপোক্ষে বিধালক্ষ রেৰ যৰনোৱা দেখাইলৈশি।
এ পৰ্মৰে ক্রিতি কৰুন্তি, 'মুঁ আৰো তৈৰ হৈবৰ হৈলৈমাটিৰে
হালন কৰিবকু গাহাহুতি। কাহাণা এবং ভুমিকাৰু ভল
ভাবেৰে পিলুতি পৰে হাঁ ভৰিব। নিকচৰে এথুপাল
তিমোটি অপো হাতেতা কৰিষ্ঠি' তেবে ক্রিতি কেবেদিন
নিজ কথাৰে দৃঢ় রহিষ্ঠি তাৰা দেখুনাকু বাকি রহিলা।

পেপঞ্জি প্ৰণাম্পাৰে রাণী

ৰাণী মুঞ্জার্জাক পুহুঁৰে এবে জশেকৰ প্ৰণাম্পা শুণিবাকু
ক'শ নিষ্য মুআৰে গলে কথা প্ৰণাম্পারে যে তাৰু বেশ
প্ৰণাম্পা কৰিষ্ঠি। যে ক'শ জাণতি ? তোচে নিখুৰাৰ যোগ অল্প
ক'শ। কথা ক'শ কি এই যোগ এবে নিৰ্মাণাধাৰ হিমা বিনেমা
'ৰক্ষি' অৱ বৰলি-৭'ৰে অভিনয় কৰুন্তি। এহাৰ ১৪বিদিআ
ব্রিং বৰলান দুবাইৰে গলৈছি। দৰ্য ১১বিদৰ গায়াৰ পৰে
যোগ এবং ৰাণী মুঁ থৰি থৰে বৰ পৰদৰাৰে মুঁ দেখাইবে।
১০০৪৮ৰে নিষ্য 'হৃষি হৃষি'ৰে রে কুহুতি প্ৰথম থৰ
অভিনয় কৰিবলৈ। তা'পৰে 'তাৰা রম পৰ' (১০০৪)ৰে
'থোতা পোৱা থোতা থোতা নায়িক' (১০০৫)ৰে কুহুতি আছি
কৰিবলৈ। এবে আদিত্য গোপ্তা উভয়কু মুঁ থৰে বালৰ
কৰিষ্ঠি। এনেক গোপ্তা কুহুতি, 'বৰুৱাৰ পিলু'
বৰলি-৭'ৰ মেল লিৰ পাল যোগ হ'ব পিৰু। এহাৰ প্ৰথম
বিনেমাৰে গো সহ অভিষেক কৰিবলৈ কৰান থৰে। হেবে
এথৰ কাহাণা অনুপ্রারে বেঁপেকু যাবক কৰান থৰে।
ৰাণী বৰ্ষ পৰে মুঁ দুঃখি থৰে তাৰ সহ আকু কুহুতি
যাবকু জেল মুঁ দেশে শুণি অধি'। পিলুতি
নিৰ্দেশনা জেলৈতি নবাগত
বৰুণ শৰ্মা।

ଅଳଣା ପ୍ରେସ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ର, ଉଦ୍‌ବନ୍ଧାରେ କଟି ଯାଉଛି ଦିନ

ପ୍ରଶ୍ନ-ମୋ ମନ ଖାଲି ଭାବନା ରାଇଜରେ ଉଦ୍‌ଦ୍ଦୁଷିତ ହେଲେ କଣ ହେଲେ ମୋ ମନର ସମାଗମ । ହେଲେ କଣ ହେଲେ ମୋ ମନର ସାଥୀ ହୋଇପାରୁନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ?

-ଅନ୍ତିମ ରାଉଡ, ଛେଙ୍ଗାନୀଳ

ଉତ୍ତର : ଭାବନା ରାଖୁଥିବେ ଯଦି ଉତ୍ତରଳିବେ ତେବେ
କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ଥରେ ବାସ୍ତବତାକୁ ଆସନ୍ତୁ । ମନେ
ମନେ ଜଣେ ଅନେକ କିଛି ଭାବିଥାଏ । ସେତଳି
ପ୍ରେମର କିଛି ମୂଲ୍ୟ ନ ଥାଏ । କାରଣ-‘ଆଳଣା
ପ୍ରେମ ଅଧୂର ମନ, ଭାବନାରେ କଟି ଯାଉଛି ଦିନ ।’
ତେଣୁ ଅସଳ ଦୁନିଆରେ ମନଲାଞ୍ଛ ପ୍ରେମିକାଟିଏ
ଖୋଜନ୍ତୁ । ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ମନ ନିର୍ବିଳ ଥିବ ଆଉ
ମନରେ ଚିକେ ଆବିଳିତ ନ ଥିବ ତେବେ କୌଣସି
ସୁନାରୀ ହୃଦୟରେ ବସାଟିଏ ବାନ୍ଧିବା ଆଶା ପୂରଣ
ହୋଇଯିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ଜଣେ ଖିଆ ମୋତେ ଭଲ ପାଉଛି କି ମୋ
ଚଙ୍ଗାକୁ ଭଲ ପାଉଛି ଜାଣିପାରୁନାହିଁ । କ'ଣ
କରିବି ?

-ତପନ ଦାସ, ଯାଜପୁର

ଉତ୍ତର : ଆଉ ଜଣେ ଝିଅ ସହ ପ୍ରେମର ନାମକ
ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଅଛୁ। ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମିକା
ସତସତିକା ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉଥିବ ତେବେ ତାହା
ଜାଣିପାରିବେ । ପ୍ରେମ ଆଳରେ ଯଦି କିଏ ଧନ
ଦୌଳତକୁ ଭଲ ପାଇ ବସିଲା ତେବେ ସେଉଠି
ପ୍ରେମର ଆଦୋ ଦମ୍ପନ ଥାଏ । କେତେବେଳେ
ସେପରି ପ୍ରେମିକା ଆପଣଙ୍କୁ ଧୋକା ଦେଇ ଉଠି
ଚାଲିଯିବ ତାହା ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ବାହା ହୋଇ ଘର ସଂସାର କରିବା ପରେ ପ୍ରେମ
କରିବା କ'ଣ ଭଲ ?

-ମଞ୍ଜୁଷ ଲପାର ହାଲେଶ୍ଵର

ଉତ୍ତର : ବାହା ହେବା ପରେ କାହାକୁ ପ୍ରେମ କରିବା
କଥା କହୁଛନ୍ତି ? ଯଦି ସ୍ଵାକୁ ହଣ୍ଡେତ ପର୍ଯ୍ୟେଷ୍ଟ ଭଲ
ପାଇଲେ ତେବେ ତାହାର ସ୍ବାଦ କେତେ ମିଠା ତାହା
ନିଜେ ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ । ଯଦି ପୁଣି ଆଉ କେଉଁ
କୀଆ ଚକ୍ରରରେ ପଡ଼ିଲେ ତେବେ ଜାଣିନିଆନ୍ତୁ ଯେ
ଆପଣ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ନିଜେ କୁରାହି ମାରୁଛନ୍ତି । ଯଦି
ଏହି ଲୁଗାଗୋରା ପ୍ରେମର ସୁରାକ୍ଷ ପଡ଼ି ପାଇଗଲେ
ତେବେ ପରିଷ୍ଠିତି କ'ଣ ହେବ ନିଜେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ ।
ତେଣୁ ବିବାହ ପରେ ପରମାନେଷ୍ଟ ପ୍ରେମିକା ପାଇବା
ପରେ ଆଉ ତେଥରାଟିଏ ଖୋଜୁଛନ୍ତି କିଅଁ !

ପ୍ରଶ୍ନ—ସେ ଥୁଲା ମୋ ମନର ମାନସ୍ୱୀ। ତା' ପାଇଁ ମୁଁ
କ'ଣ ଭାବି ନ ଥୁଲି। ହେଲେ ଏମିତି ଦିନ ଆସିଲା ସେ
ମୋ ସାଙ୍ଗକୁ ଭଲ ପାଇ ବାହା ହୋଇଗଲା। ଏବେ ମୁଁ
କ'ଣ କରିବି ଜାଣିପାରନାହିଁ।

-ଉଦ୍‌ଧବ ରାଉଡ, ରାଉରକେଳା।

ଉତ୍ତର : ସତ କଥା । ପ୍ରେମରେ ଏମିତି ଧୋକା ପାଇବା
ପରେ ଆପଣଙ୍କ ମନ ଥଳକୁଳ ଧରୁ ନ ଥିବ । ଗତସ୍ୟ
ଶୋଚନା ନାୟ୍ତା । ଯେଉଁ ପରିବୁ ଭୁଲ ଆଉ ନା କହିଛି
ଏବେ ତ ସେ ପ୍ରେମିକା ଆଉ ଆପଣଙ୍କର ହୋଇ
ନାହିଁ । ସେ ଆଉ ଜଣକୁ ଭଲ ପାଇ ଗର ସଂସାର
କରିସାରିଲାଣି । ତେଣୁ ତା' କଥା ଭବିବା ଅର୍ଥ ନିଜ
କଟା ଘା'ରେ ବୁନ୍ଦ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ପଛ କଥାକୁ
ମନରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁବେ ପାଖୋରି ନୁଆ ସଂସାର ଗଢିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ତାହା ହିଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ ହେବ ।

ସାଥୀ

ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର

ଗର୍ବ
ମେଘାବୀ
ପିଲାଙ୍କୁ
ସାହାଯ୍ୟ
କରିଥୁଳି

ଶିକ୍ଷାବିତ୍ତ, ଲେଖକ ଓଥା ସମାଜସେବୀ ଉ.ବିଷ୍ଣୁ ଚରଣ ସାହୁ
ନିଜ ପୃଥମ ରୋଜଗାର ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା କୁହୁତି...

ଯା ଜ୍ପୁର ଜିଲ୍ଲା ବିଞ୍ଚାରପୁର ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନାଉପାଳ ଗାଁରେ ମୋର ଜନ୍ମ। ଶ୍ଵାମୀୟ ଶ୍ରୀବନ୍ଦ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ପାସ କରିବା ପରେ ଏନ୍ସି କଲେଜରେ ଆଇସିଏସି ଏବଂ ବିଜେବି କଲେଜରେ ମ୍ୟାଥମେଟିକ୍ ଅନର୍ଥ ରଖୁ ବିସବ୍ସି ପଡ଼ିଥିଲି। ତା'ପରେ ପୁଣି ବିଜେବି କଲେଜରୁ ବିଷଟ ଏବଂ ରାଜମ୍ବାନ ଯୁନିଭର୍ସଟ୍ଟୁ ଏମ୍ୟାଟ ସାରି ବାଣୀବିହାରରେ ପଲିଶିଆଭିନିଷ୍ଠାଗମରେ ଏମ୍ୟାକ କରିଥିଲି। ତା'ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଧାରାମୂଳକ ପରାକ୍ଷା ବି ଦେଇଥିଲି। ବୌଭାଗ୍ୟକୁ ସେହି ସମୟରେ ମୋତେ ଶିକ୍ଷକ କରିବି ମିଳିଗଲା। ୧୯୪୪ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ପାତ୍ରପଡ଼ା ଭଗବାନପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ ମୋର ପ୍ରଥମ ପୋଷ୍ଟି ହେଲା। ପୂର୍ବରୁ ଗରିବ ତଥା ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ରୀ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ନିଶା ଥିବାରୁ କହିରିରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରଥମ ଦରମା ପାଇଲି, ସେଥରୁ କିଛି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ କରିଥିଲି। ତା'ଛାକୁ ସେତେବେଳେ ନୁଆ ବାହାଘର ହୋଇଥାରୁ ଧର୍ମପଦ୍ମାଙ୍କୁ ନେଇ ପୁରୀ ବୁଲିବାକୁ ବି ଯାଇଥିଲି। ଏଥୁସହିତ ଗାଁରେ ଥୁବା ବାପାବୋଉ ତଥା ପଡ଼େଶୀଙ୍କ ପାଇଁ ମିଠା କିମ୍ବା ମେବା ସହ ବଳକା ଚଙ୍ଗା ବାପାବୋଉଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇ ଦେଇଥିଲି। ପାଖାପାଖୁ ୧୫ ବର୍ଷ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକତା କରିବା ପରେ ବାଲିଅନ୍ତା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମୋର ବଦଳି ହୋଇଥିଲା। ସେଠାରୁ ପୁଣି ୪ ବର୍ଷ ପରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ୯ ନମରସ୍ଥିତ ବାଲକ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବଦଳି ହୋଇ ଯାଇ ଶେଷରେ ସେହିଠାରୁ ହେଉଁ ୨୦୦୯ରେ ଚାକିତିରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲି। ଅବଶ୍ୟ ତା'ପୂର୍ବରୁ ୨୦୦୭ରେ ମୁଁ ପିଏବ୍ରତ୍ତି କରିବାରିଥିଲି। ଏବେ ଅବସର ପରେ ବିଭିନ୍ନ ସମାଜମଙ୍ଗଳ ଜାମାରେ ମୋର ସମୟ ବିବୁଝି। ତା'ସହିତ ଲେଖାଲେଖୁ ବି କରୁଛି। ବିଶେଷକରି ଶିକ୍ଷାର ମାନବୁଦ୍ଧି ତଥା ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧ ଲେଖାକୁ ନେଇ

ମନ୍ଦର ପାଳିକା ବାଣିଜ୍ୟକାରୀ

ଆପଣଙ୍କ ଷେତରେ ବୁଲାଗାଇଟିଏ ପଣିଗଲା । ପସଲରୁ ଯାହା ଖାଇଲା କାଳା, ଦଳ ମଛି ଗୁଡ଼ାଏ ନଷ୍ଟକଲା । ଖବର ପାଇ ଠେଣ୍ଟିଏ ନେଇ ଆପଣ ଦୌଡ଼ିଲେ । ହାତ ପାହାଡ଼ାରେ ପଡ଼ିଗଲା ଗାଇଟି । ଆପଣ କ'ଣ କରିବେ ? ଗାଇକୁ ରାଗରେ ପିଟିବେ ନା ଛାତିଦେବେ ?

ପ୍ରଥମ: ଗୁଡ଼ାଏ ପସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ଦେଖୁ ଆପଣ ନିର୍ଯ୍ୟତିଆ ପ୍ରହାର କରିପାରନ୍ତି ।

ସ୍ଵତଂସ୍ୟ: ଛାଡ଼, ଗୋ-ମାତା ତ ଖାଇଲେ । ଯାହା ନଷ୍ଟ ହେଲା ହେଲା । କ'ଣ କେମିତି କରି ତାକୁ ବାହାରକୁ ବାହାର କରିଦେଲେ ଗଲା ।

ଡୃଢ଼ାୟ: ଉପରୋକ୍ତ ଭାବନାଟା ସମସ୍ତକର ରହି ନ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ନଜରରେ ପଡ଼ିଗଲା ଯେ ଗାଇର ବେକରେ ପରାଟିଏ ଅଛି । ତେଣୁ ତା'ର ମାଲିକ କେହି ଜଣେ ନିଶ୍ଚେ ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାକୁ ପ୍ରହାର ନ କରି ଧରି ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧି ଦିଆଯାଉ । ତା' ମାଲିକ ନିଶ୍ଚେ ଆସିବ । ତା' ସହିତ ଜବାବ ସୁଆଳ ହେବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଘଟଣାରେ ଗାଇ ସହ ଏହି ଡିନିଗୋଟି ପରିଷ୍ଠିତ ହଁ ସୁଷ୍ଟି ହେବ । ଏଇଠି ଗୋଟିଏ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ ପାଠକେ ! ବେକରେ ପରା ନ ଥିବା ଗାଇ ଏବଂ ପରା ଥିବା ଗାଇ ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଭଜି ଏକ ନା

ଚିନ୍ତନ ଚିନ୍ତନ

ଶ୍ରୀ ସନ୍କାର୍ୟସୀ

ଅଲଗା ? ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଅଲଗା ରହିବ । ପରା ନ ଥିବା ଗାଇକୁ ଯେତେ ପିଲୁଛ ପିଲ ଚାଲ । କିନ୍ତୁ ପରା ଥିବା ଗାଇକୁ ପ୍ରହାର କରିବା ବେଳେ ତିକେ ଭାବିନ୍ତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ତା'ର ମାଲିକ ଜାଣିଲେ, କିମ୍ବା ନ ଜାଣେ ଯେ ସେ ପ୍ରହାର କରିଥିବା ଲୋକର ଗୋପା ଛାତେଇ ନ ଦେବ ବୋଲି । ଆଜିକାଲ ତ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ନେଇ କେତେ କ'ଣ ନିୟମକାନ୍ତିର ସ୍ଥିତିହେଲାଣି । ଜେଲ୍ ଯିବା ବି କିନ୍ତୁ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ପାଠକେ ! ଏ ସଂସାରରେ ଯାହାର ମାଲିକ କେହି ନାହାନ୍ତି ତା'ର ଜୀବନ ହେଉଛି ପିଲାକିଆ । ଜୀବନ । ମାଲିକ ଥିଲେ ଜୀବନଟା ସୁନ୍ଦର । ଏ ମାଲିକ ଆମ ବାପା-ମା' ହୋଇପାରନ୍ତି । ବାପା, ମା' ନ ଥିଲେ କେହି ଅଭିଭାବକ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏଥରୁ ହେଲା ସଂସାର କଥା । କିନ୍ତୁ ଆଧାନ୍ତି ଦୁଇଆରେ ଗୁରୁ ବା ଜିଶ୍ଵର ହେଉଛନ୍ତି ମାଲିକ । ସାଂସାରିକ ଦୁଇଆରେ ତଥାକଥିତ ମାଲିକମାନେ ବେଳେ ବେଳେ ମାଲିକର ପଣିଆର ପରାଇଶରେ ଫେଲ ହୋଇପାଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆମର ଅସଳ ମାଲିକ ଯିଏ ଗୁରୁ ବା ଭଗବାନ୍, ସେ କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଆମ ପଛରେ ହିମାଳୟ ପ୍ରାଚାର ପରି ଠିଆ ହୋଇ ମୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିବେ, ଯଦି ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭର୍ତ୍ତି ସେହି ପରିମାଣରେ ଥାଏ । ଗାଇ ବେକରେ ପରା ଯାହା, ଗୁରୁ ଆମପାଇଁ ଠିକ୍ ଦୌଡ଼ିଲେ ଯେବେ । ଜୀବନରେ ଗୁରୁ ଗୁରୁ ହୃଦୟ କରିବା ଦରକାର । ତାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାର୍ଗରେ

**ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଶଙ୍କର ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ
ରହିଛି । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ
ଶଙ୍କ ଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ତେବେ
ଘରେ ଶଙ୍କ ରଖିଲେ କିମ୍ବା ଶଙ୍କ ବଜାଇଲେ
କ'ଣ ଶୁଭ ଫଳ ମିଳିଥାଏ, ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା
ସେ ବିଷୟରେ...**

- *ଶଙ୍କର ପରିତ୍ରତା ବଜାଏ ରଖିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ସର୍ବଦା ଠାକୁର ଘରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ପଦିତ୍ର ପାଇଁ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- * କୁହାୟାଏ, ଠାକୁର ଘରେ ଶଙ୍କରେ ପାଣି ରଖି ପରେ ସେହି ପାଣିକୁ ଘରଯାରା ଛିଞ୍ଚିଲେ ବାତାବରଣ ଶୁଭ ହେବା ସହ ଘର ଭିତରକୁ କୌଣସି ନକାରାମକ ଶଙ୍କ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରେନା ।
- *ହେଲେ ଘରେ ଦୁଇଟି ଶଙ୍କ ରଖିବାକୁ ଶୁଭ ବୋଲି କୁହାୟାଇଥାଏ । ତେଣୁ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଶଙ୍କ ରଖିବା ଶୁଭ ।

ଜାବନ ଚାଲିବା ଦରକାର । ଭାଗବତରେ ଲେଖାଅଛି—ଏ ନାବେ ଗୁରୁ କର୍ଣ୍ଣଧାର । ମୁହିଁ ଅନୁକୂଳ ସମୀର ।

କେହି ଯଦି କହିବେ ଆମେ ଗୁରୁ ପୁର କରିବୁ ନାହିଁ । ରାମ, କୃଷ୍ଣ, ହରମାନ, ଜଗନ୍ନାଥ, ଶିରତିଥାଇ, ଶାରଳା, ମଙ୍ଗଳା, କାଳୀ ଆଦି ଦେବଦେବାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ ମାନି ଚାଲିବୁ । ଠିକ୍ ଅଛି, ସେଇଯା କରି ବାଚ ଚାଲିବା ଆଗ ଆରମ୍ଭ କରେ । ତା' ପରେ ଦେଖିବା ଗୁରୁ ଆସୁଛନ୍ତି ନା ନାହିଁ । ଆଗ ଯାତ୍ରାଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଉ । କିନ୍ତୁ ସାଧାନ ! ଏମାନ୍କ ମଧ୍ୟ କାହାକୁ ଜଣଙ୍କୁ ନିଜର ମାଲିକ ବାଛନ୍ତୁ । ନେଇ ନେଇ ଦଳବଦଳ କରିବା ପରି ଆଜି ହରମାନ ତ କାଳି ଗୋଜବାୟାଣୀ, ଏପରି କଲେ ହଜରାଣରେ ପଢିବା ନିଶ୍ଚିତ । ଗୋଟିଏ ଜୀବନ ଗୋଟିଏ ମାଲିକ । ନିଜର ସବୁ ଦୁଃଖ ସୁଖ, ମାନ ଅଭିମାନ ସଂସ୍କୃତ ହେଉ, ହିନ୍ଦୀ ହେଉ କି ଜଳିଶି, ଆରେ ଭାଇ ଖାଣ୍ଡ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ କହିଲେ ବି ସେ ବୁଝିବେ । ମନ୍ତ୍ର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ କି ମିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ଭାଷା ବି ଜଗୁରା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମନେରଖରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ମାଲିକ କିନ୍ତୁ ରହିବା ଦରକାର ଜଗୁରା ।

ଶଙ୍କଟିଏ ବଣରେ ବାଟ ଭୁଲିଗଲା । ଘରକୁ କେମିତି ଫେରିବ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କଲାବେଳେ ବାଗ ହାରୁଡ଼ରେ ପଢ଼ିଗଲା । ବାଗ ଗୋତାଇଲା ଗାଇକୁ ଦୌଡ଼ିଲେ ବୌତି ଗୋଟିଏ ଶଙ୍କଟି ପଢ଼ିଗଲା । ଏକ ପୋଖରୀ ଭିତରକୁ ବାଟ କିମ୍ବା ପାଇଁ ଦେଖିବେ ।

ଦେଲା ପଛେ ପଛେ । ପୋଖରୀରେ ପାଣି କମ୍, ପକ୍ଷ ଅଧିକ । ପକ୍ଷରେ ଲୋଟି ହୋଇ ବାଗ ଗାଇକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ସତତ ଉଦ୍ୟମରତ । କିନ୍ତୁ ପାରୁ ନ ଥାଏ । ଅଛୁ ଅଛୁ ଦୂରତାରୁ ଗାଇ ଖେଲ ଯାଉଥାଏ ବାଗ ପାଖରୁ ରବି ଅସ୍ତ୍ରାଳ୍କଳକୁ ଗଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ମାତି ଆସିଲା । ଏବେ ଗାଇ କହିଲା ବାଗକୁ-ବାରୁରେ, ତୁ ମୋତେ ଆଉ ଖାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ । 'କାରଣ'-ବାଗ ପଚାରିଲା । କାରଣ ହେଉଛି ଏଇଯା ଯେ ମୋର ମାଲିକ ଅଛନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲାଣି । ମୋର ଗୁରୁକୁ ନ ଫେରିବା ଦେଖୁ ସେ ନିଶ୍ଚେ ଦୁଇ ତାରି କୋଟି ପାଇଁ ଧରିବାର ନାହିଁ ।

ଶୁଭ ଯଦି ଜୀବନର ମାଲିକ ହେବ, ତେବେ ଜୀବନ ଲାଲୋଲା ।

ଯେତ୍ମାନେ ମାଲିକଙ୍କୁ ଧରିଛନ୍ତି, ଆପଣମାନଙ୍କୁ ନମନ୍ଧାର, ପ୍ରଶାନ୍ତ, ଦଣ୍ଡବତ । ଯେଉଁମାନେ ଅଦ୍ୟାବ୍ଧ ମାଲିକ ବାନ୍ଧି ନାହାନ୍ତି, ଏବେ ଏଇ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ମାଲିକ ବଜା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଉ ।

—ଦିବ୍ୟ/ଲୋକ ସନ୍ଧ୍ୟା/ପେଣ୍ଟ, କଟକ

ଶଙ୍କର ମହାତ୍ମ

* ସେହିପରି ଯଦି କୌଣସି ଶଙ୍କରେ ପଣାଦାଗ ଥାଏ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଭାଗ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥାଏ, ତା'ହେଲେ ସେହିପରି ଠିକ୍ରେ ଶଙ୍କ ବଜାଇବା ବି ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଏହାକୁ ଠିକ୍ରେ ନ ବଜାଇ ପାରିଲେ ତା'ହେଲେ ସକାରାମକ ଫଳ ପରିବର୍ତ୍ତେ ନକାରାମକ ଫଳ ମିଳିଥାଏ ।

*ସେହିପରି ଯଦି କୌଣସି ଶିଶୁଙ୍କର କଥା କହିବାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେଖିବା ଏହି ସମସ୍ୟାରୁ ମୁଲି ମିଳିଥାଏ ବୋଲି ଅନେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।

*କେବଳ ଘରେ ନୁହେଁ ବାୟସାସ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଶଙ୍କ ରଖିଲେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଉନ୍ନତି ହେଉଥାଏ ।

*ତେଣୁ ଏବୁ ମୁଲି ମୁଲିରୁ ଦେଖିଲେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସ୍ତା ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହକାରେ ବିଧ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଭାବେ ଶଙ୍କକୁ ଘରେ ରଖିବା ସହ ତାକୁ ଠିକ୍ରେ ବଜାଇଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧି ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

*କାରଣ କେତେକଣ ଦୈଜ୍ଞାନିକ ବି ପରାକ୍ଷା କରି ଦେଖୁଛନ୍ତି, ଶଙ୍କଧୂନି

ଦୁଇନା
ଏଠାରେ ଫଂଗେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବା ପାଇଁ କିଛି ଚଙ୍ଗେ
ଦେବାକୁ ପଡ଼େନାହିଁ ।
ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ଫଂଗେ
ହିଁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ମୁକେଶ

ପାଠ୍ୟକ୍ରମ

ରାଜୁ ମଉସା ପିଣ୍ଡୁକୁ - ତେ
ପାଠପଢା କେମିତି ଚାଲିଛି ?
ପିଣ୍ଡୁ - ସମ୍ମୁ ପରି ହେଉଛି ଆମ
ସିଲାବସ, ନଦୀ ଯେତିକି ସେତିକି
ପଢି ପାହୁଛି, ବାଲୀ ଯେତିକି ମନେ
ରହୁଛି, ଗ୍ରାସ ଯେତିକି ଲେଖେ ପାରୁଛି,
ଗିନା ଯେତିକି ମାରି ଆସୁଛି । ଆଉ
ସେଥିରେ ଯେତିକି ପାଣି ଧରିବ
ସେଇପାଣିରେ ଲାଜରେ ବୁଢ଼ି
ଯାଉଛି ।

ଛୁଟେଇ

ସ୍ବାମୀଙ୍କ ମଦ ଅଭ୍ୟାସ ଛତାଇବା
ପାଇଁ ସ୍ବୀ ରୁଟେଲ ବେଶ ହୋଇ
ନିଶାଗ୍ରହ୍ୟ ସ୍ବାମୀ ଆଗରେ ଛିଢା
ହୋଇଗଲେ ।

ସ୍ବାମୀ- ତମେ କିଏ ?
ସ୍ତ୍ରୀ- ମୁଁ ବୁଝୁଛେ ।
ସ୍ବାମୀ- ଆରେ ଓସି ହାତ ମିଶା ।
ମୁଁ ପରା ତେ ଭଉଣାର ସ୍ବାମୀ ।

ଚାପ

ବ୍ରଦ୍ଧପ୍ରେସ୍ତ ଗର୍ଲପ୍ରେସ୍ତକୁ— ତାଳ ମୁଁ
ହୁନ୍କୁ ବାଦକୁ ମେଳିଯିବି ।
ଗର୍ଲପ୍ରେସ୍ତ— ନା ନା ମୁଁ ଯିବିନି ।
ବ୍ୟପ୍ରେସ୍ତ— କାହିଁକି ?
ଗର୍ଲପ୍ରେସ୍ତ— ସେଠି ହାତ୍ତ ଆୟ
କି ଫେସକୁ ଚାଲିବନି । ମୁଁ ଜମା
ଯିବିନି ।

କେତ୍ରିକ ଶାନ୍ତିବା ପାଦିର

ମହାରାଷ୍ଟର ପୁଣେ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ମନ୍ଦିରମାଳିନୀ ସହର ଭାବେ ଜେନ୍ଦ୍ରାର ଦେଶ ଖ୍ୟାତି ରହିଛି । ଖଣ୍ଡୋବା ମନ୍ଦିର ହେଉଛି ଏଠାକାର ସବୁ ବଡ଼ ଆକର୍ଷଣ । ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ଏହା ‘ଖଣ୍ଡୋବାଗା ଜେନ୍ଦ୍ରା’ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିପାରିଛି । ଉଚ୍ଚ ମନ୍ଦିରର ପ୍ରମୁଖ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ଖଣ୍ଡୋବା, ସିଂହି ମାର୍ଗ୍ନ ଭୈରବ, ମହୁର ନାମରେ ଦି ପରିଚିତ । କେହି କେହି ଭଗବାନ ଖଣ୍ଡୋବାଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ଶିବଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ରୂପ କହୁଥିବା ବେଳେ ଆଉ କେହି କେହି ପ୍ରଭୁ ଶିବ, ଭୈରବ (ଶିବଙ୍କର କୁର ରୂପ), ସୁର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ତ୍ତିକ ଏହି ଗରି ଦେବତାଙ୍କର ଏକତ୍ରିତ ସ୍ଵରୂପ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାନ୍ତି । ତେବେ ଭଗବାନ ଖଣ୍ଡୋବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବତା ଭାବେ ଖ୍ୟାତ ହୋଇଥିବାରୁ ବର୍ଷଷାରା ଏଠାରେ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କର ଭିଡ଼ ଲାଗି ରହିଥାଏ ।

ମନ୍ଦର ସହ ଜୁଡ଼ିତ ପୋରାଣକ କଥା।
ମହାରା ମାହାମୟ ଥଥା ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ କର୍ମାଚକର
ଲୋକଗାଁତ ଓ ବାହିତ୍ୟକ କୃତିରେ ଖଣ୍ଡୋବା ସମ୍ପର୍କରେ
ଅନେକ କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥାବା ଦେଖୁଥାକୁ
ମିଳିଥାଏ । ତେବେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ,
ମଲା ଏବଂ ମଣି ନାମକ ଦୁଇ ରାକ୍ଷସ ଭାଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ
ନିକଟରୁ ବରଦାନ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲେ । ବର ପାଇ
ସେମାନେ ନିଜକୁ ଅମର ମନେକର ପୃଥ୍ବୀବାସୀଙ୍କ
ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଏସବୁ
ଦେଖୁ ଭଗବାନ ଶିବ ଖଣ୍ଡୋବା(ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠ ଭୈରବ)ଙ୍କ
ବୁଝ ଧାରଣ କରି ସେହି ରାକ୍ଷସ ଦୁଇଭାଇଙ୍କୁ ଦମନ
କରିବାକୁ ଉଭା ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରଭୁ
ଖଣ୍ଡୋବା ବା ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠ ଭୈରବ ଚମକୁଥିବା ମୁୟ
ପରି ଦେଖାଯାଉଥିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ଶରୀର
ସାରା ହଳଦୀ ଲାଗିଥିଲା, ଯାହାକୁ ହରିଦ୍ଵା ବୋଲି ବି

ତତ୍ତ୍ଵ ମନ୍ଦିରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲାବେଳେ ସେହି
ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପାଦ ପକାଇ ଆସିବେ । ଖାଦ୍ୟ
ଏହି କାରଣ ଯୋଗୁ ଖଣ୍ଡାବ ମନ୍ଦିରର ଏକ
ପର୍ଶରେ ମଣିଙ୍କର ପ୍ରତିମାକୁ ରଖାଯାଇଥିବା
ଦେଖାବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ମନ୍ଦିରର ବାସ୍ତୁକଳା

ଜେବୁରୀପ୍ତି ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ଏକ ଛୋଟ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ । ମନ୍ଦିର ନିକଟରୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଡକ୍ଟର୍ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ପାହାର ଚିତିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଏହି ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଚିତା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜେବୁରାଗ ମନୋହର ଦୃଶ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକିଳୁ ଖୁବି ଆକୃଷ୍ଣ କରିଥାଏ । ସେହିପରି ଖଣ୍ଡୋବା ମନ୍ଦିରକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ଭାଗରୁ ମଣ୍ଡପ କୁହାୟାଇଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀକଳ୍ପାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ପୂଜା, ଭଜନ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଭାଗ ନେଇଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ମନ୍ଦିରର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗଟି ହେଉଛି ଗର୍ଭଗୁହ, ଯେଉଁଠାରେ ଭଗବାନ ଖଣ୍ଡୋବାଙ୍କର ପ୍ରତିମା ଶୋଭା ପାଇଥାଏ । ପୁଣ୍ୟ ଶିବ, ଭୈରବ (ଶିବଙ୍କର କୁର ରୂପ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ତ୍ତିକ ଏହି ଚାରି ଦେବତାଙ୍କର ଏକତ୍ରିତ ସ୍ଵରୂପ ଭଗବାନ ଖଣ୍ଡୋବା ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ସେଥିପାଇଁ

ଖଣ୍ଡୋବାଙ୍କର ବ୍ରତକୁ ରଦ୍ବିବାର ବା ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ
ବାରରେ କରିବାର ପ୍ରଥା ଏଠାରେ ପ୍ରକଳିତ
ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଖଣ୍ଡୋବା ମନ୍ଦିରର
ଅନ୍ୟତମ ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି, ମନ୍ଦିରର ପ୍ରତି
କୋଣ ଅନୁକୋଶରେ ପଢିଥିବା ହଲଦା ।
ମନ୍ଦିର ମୁଖ୍ୟାନ୍ତେ ଚାହିଁବେ, ସିଯାତେ ହଲଦା ।

ବିଶ୍ଵା ହୋଇଥିବା ଦେଖୁବାକୁ ପାଇବେ ।
କୁହାଯାଏ, ହଳଦୀ ବିଶ୍ଵା ଦ୍ଵାରା ଭଗବାନ
ଖଣ୍ଡବା ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେହିପରି
ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତତିଆର
ଏବଂ ଗୋଚିଏ ବିରାଟ ବଡ଼ ପିଲକ କହାନ୍ତି
ଥିବାର ବି ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ମନ୍ଦିରର ପ୍ରକାଶିତ

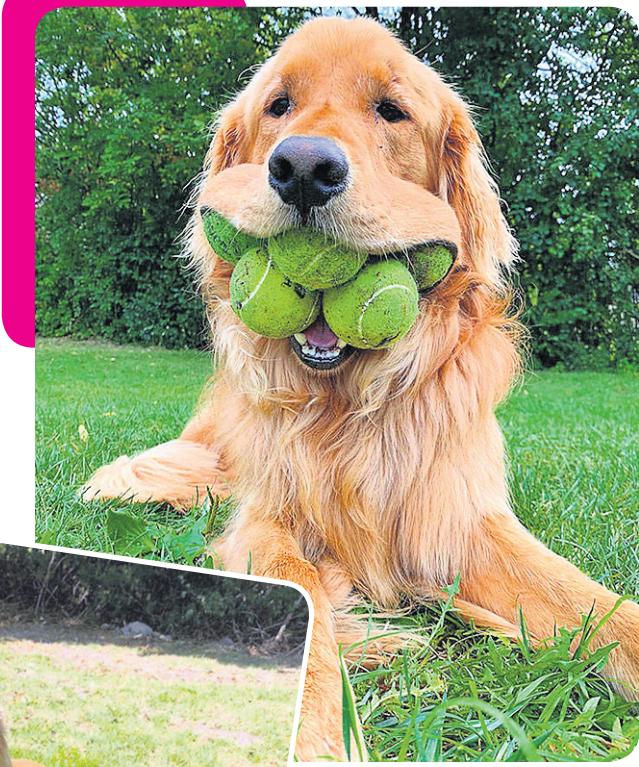
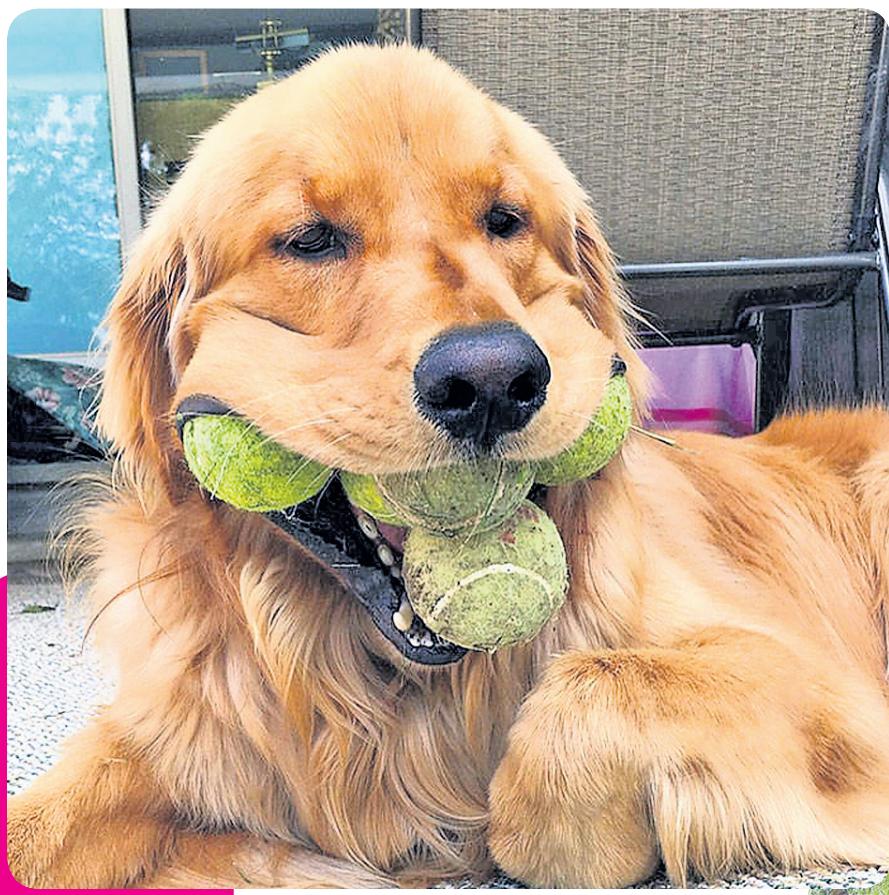
ଭଗବାନ ଖଣ୍ଡୋବା ଯେହେତୁ ଜଣେ କ୍ରୀଧା
ଦେବତା, ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ
ପୂର୍ବାର୍ତ୍ତନା କରାଯାଇଥାଏ । ହଳଦୀ, ପୁଲ
ହେଉଛି ଏହି ଦେବତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ପ୍ରିୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଦେବତା ହୋଇଥିବାରୁ ଉଚ୍ଛବଶ ଏଠାରେ
ମନୋଷ୍ମାମନା ବି କରିଆନ୍ତି । ଖାସକରି
ବିବାହ ବିଳମ୍ବ ହେଉଥିଲେ କିମ୍ବା ପିଲା ଜନ୍ମ
ହେବାରେ ସମୟା ଦେଖାୟାଉଥିଲେ,
ଏଠାରେ ମାନସିକ ରଖୁ ପୂର୍ବାର୍ତ୍ତନା କଲେ
ସୁଫଳ ମିଳିଥାଏ ବୋଲି ଲୋକବିଶ୍ୱାସ
ରହିଛି । ସେହିପରି ରାକ୍ଷସ ମଲା ଏବଂ
ମଣିଙ୍କ ଉପରେ ଭଗବାନ ଖଣ୍ଡୋବାଙ୍କର
ବିଜୟ ଦିବସକୁ ପାଲନ କରିବା ପାଇଁ
ଏଠାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକ ଛାଅ ଦିବସୀୟ ମୋଳା
ଲାଗିଥାଏ, ଯାହାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କର ବେଶ ଭିଡ଼ ଜିମ୍ବାଥା ।

କେମିଟି ଯିବେ

ପୁଣୋତାରୁ ପ୍ରାୟ ୮୮ କି.ମି ଦୂରରେ ଥିବା
ଜେହାପିଲିତ ଏହି ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସବ
ରେଳପଥ ଓ ସଡ଼କପଥର ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ରହିଛି ।

-ସ୍ଵିଟ୍ଚା ତ୍ରିପାୟୀ, ପୁଣି, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

କୁକୁର କଳା ରେକର୍ଡ

ଗୋଲ୍ଡନ ରିଟ୍ରିଭର ପ୍ରଜାତିର ଏହି କୁକୁରର ଫଳୋ ଦେଖୁ ଭାବୁଥିବେ ଏହି ସୁନ୍ଦର କୁକୁରଟି ଲୋଭରେ ମେଞ୍ଚେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇରେ ପୂରାଇଛି। ହେଲେ ନା । କୁକୁରଟି ପାଇରେ ୪୮ ଟଙ୍କି ବଳ ପୂରାଇଛି । ସେ ପୂଣି ରେକର୍ଡ ପାଇଁ, ଯାହାକି ଆଗରୁ କୌଣସି

କୁକୁର କରିପାରି ନାହାନ୍ତି । ଅଗି ନାମକ ଏହି କୁକୁର ଏକାଥରେ ପାଞ୍ଚଟି ବଳ ପାଇରେ ଧରି ଗିନିର ଓର୍ଲିଡ ରେକର୍ଡରେ ପ୍ଲାନ ପାଇଛି । ଅଗିର ବୟସ ଗର୍ବ । ସେ ବହୁତ ଆରାମରେ ୫୮ ମାତ୍ର ବଳ ପାଇରେ ଧରି ପାରେ । ଆଉ ତାକୁ ଦେଖୁଲେ ଭାରି କୌଣସିଆ ଲାଗେ ।

କାର୍ତ୍ତ୍ତନ କର୍ତ୍ତର

ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ସମ୍ପର୍କ

ହୋଇଥାଏ ଯୋଡ଼ି ସର୍ଗରେ ତିଆରି ହୁଏ । ଆଉ ଉପରବାଲା ହଁ ଜୀବନସାଥୀ ବାଛିଦିବ । ଯିଏ ଯେଉଁଠି
କୁଜନ୍ମା ହୋଇଥାଏ, ଯିଏ ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି କାମ କରୁଥାଏ ନା କାହିଁକି ଯିଏ ଯାହାର ସିଏ ତାହାର । ଓଡ଼ିଆ
ଯାତ୍ରା ଜଗତର ଦୁଇ ପ୍ରୟିକ ଯୋଡ଼ି ରତ୍ନ ଓ ରେଣ୍ଟ ରତ୍ନିକାନ୍ତ ପରିଦ୍ଵା ଓ ମିରୁନା ଏହାର ଏକ ଉଦାହରଣ । ରତ୍ନ
ଓ ରେଣ୍ଟ ରତ୍ନିକାନ୍ତ ପରିଦ୍ଵାଙ୍କ ଘର ମନ୍ତ୍ରର ଉତ୍ତରଭାଗର ଉଦଳା ହୋଇଥିବା ବେଳେ ମିରୁନାଙ୍କ ଘର ଜଗରସ୍ଥିତିପୂର୍ବ ।
ଉତ୍ତରଯେ କୋଣାକ ଗଣନାସ୍ୟରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ । ସେଇ ଅଭିନୟ ଉତ୍ତରରେ ଦେଖାଗାହୀ । ସେମାନେ
କ'ଣ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ, ଏହି ଦେଖାଗାହୀ ଦିନେ ପ୍ରେମ ପାଲିଯିବ ? ସେମାନେ ତ କେବଳ ମଞ୍ଚ ଉପରେ
ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ହେଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ କ'ଣ ଜାଣିଥିଲେ ସେମାନେ ଦିନେ ସତସତିକା ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଯିବେ ?
ବାହୁବରେ ସେଇଆ ହଁ ଘରିଥିଲା । ସେମାନେ ମଞ୍ଚ ଉପରେ ସ୍ବାମୀସ୍ତ୍ରୀ ହେଉ ହେଉ ଦିନେ ଅନୁଭବ
କରିଥିଲେ ଯେ, ଦୁଇଁ ହେଉଛନ୍ତି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଜୀବନସାଥୀ । ୨୦୦୪ରେ ସେମାନଙ୍କର ବାହାଘର
ହୋଇଥିଲା । ରତ୍ନିକ ଆଗରୁ ମିରୁନା ଆସିଥିଲେ ଯାତ୍ରାକୁ । ରତ୍ନ ୨୦୦୭ରେ ଯାତ୍ରାକୁ ଆସିଥିବା ବେଳେ
ମିରୁନା ମହାବାଟ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ଯାତ୍ରାରେ ଯୋଗଦେଇ ସାରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ବି ରତ୍ନିକାନ୍ତ
ମିରୁନାଙ୍କୁ ଜଣେ ସିନିୟର ଆର୍ଟିଷ୍ଟ ବୋଲି ମନେକରନ୍ତି । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ମିରୁନାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା ମିଳେ
ସେତେବେଳେ ସେ ଭାରି ଝୁବ୍ରି ଥିଲେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଘର କିମ୍ବା ବସାଯରେ ସିନା ସେମାନେ ସ୍ବାମୀସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ
ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ ତାଳିଗଲେ ବଦଳିଯାଏ ସେମାନଙ୍କ ପରିଚୟ । ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଚିତ୍ର ସବାର
କରିଯାଏ । ସେମାନେ ରାତି ସାରା ସେହି ଚିତ୍ରକୁ କାହାରେ ବୋହି କାଲନ୍ତି । ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଯାକ
ଗୋଟିଏ ପାର୍ଟିରେ ରହିଥିବାରୁ ପରିବାର ପ୍ରତି ସମୟ ଦେଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ରତ୍ନ ଉତ୍ତରରେ ଶୋଭ
ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ପୂର୍ବ କୁମାର କୌଣସି ପରିଦ୍ଵା । ତୁବନେଶ୍ଵରରେ ହେଷ୍ଟେଲରେ ରହି ପାଠୀ ପକୁଛି । ତା' ପ୍ରତି
ସମୟ ସେମାନେ ଦେଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ପୂର୍ବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଟକରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରୋଲ ମିଲୁଥିବାରୁ ହୁଟି ମଧ୍ୟ
ମିରୁନାହିଁ । ତେବେ ଆସନ୍ତା ଯାତ୍ରା ସିଜନରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହୁଟିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯିବ ବୋଲି କୋଣାକ
ଅନୁଷ୍ଠାନର ମାଲିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରଯେ ହେଉଛନ୍ତି ଉତ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉପରେ । ସେମାନେ
ବହୁ ସଫଳ ନାଟକରେ ଏକତ୍ର ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରେ ରହିଛି କଉଡ଼ିଖେଳ, ରାଧା ପିଛିଦେଲା
ମାରା ସିଦ୍ଧର, ଦୁଇଖ ଦେଇଗଲା ଦରଦୀ ବନ୍ଧୁ, ଜଙ୍ଗଲ ଦସ୍ତ୍ୟ ବାରାସ୍ତାନ, କାଳଚମାଳ, ଦଇପାରି ପଣ୍ଡା
ବାହା ହୁଅଛି, ମଣିଷ ଦେଖୁଲେ ତର ଲାଗୁଛି, ପୁତ୍ର ରାଜପାତା କୁହାର ଏବଂ ଆହୁରି
ଅନେକ । ସେମାନଙ୍କର ଜାବନ କେବଳ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ସମର୍ପତ ବୋଲି କହନ୍ତି ଏହି ଦମ୍ପତ୍ତି ।

ରତ୍ନ - ମିରୁନା

ପତର ବିଷ୍ଣୁ ଯାତ୍ରା

ପତର ନାମ ମୃଦୁଞ୍ଜଳ ବାରିକ । ହେଲେ
ପତର ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଜୟନ୍ତ ନାମରେ ହଁ
ଜାଣନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରାଜଗତର ଏକ ଅତି
ପରିଚିତ ନାମ ହେଉଛନ୍ତି ମୃଦୁଞ୍ଜଳ ବାରିକ
ଓ ରେଣ୍ଟ ଜୟନ୍ତ ବାରିକ । ଉତ୍ତର ନେଗେଟିଭ
ଏବଂ ପଜିଟିଭ ଭୂମିକା ଦୁଇଜଣାରେ ସେ
ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ବାହୁବର୍ମୀ ଅଭିନୟ ହଁ ତାଙ୍କର
ପରିଚୟ । ଘର ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ଦୁଇଜଣାର
ନିକଟପ୍ରମାଣିତ ରହୁନାଥପୁର ଗ୍ରାମ । ଗ୍ରାମ ଆଖିପାଖ
ଅଞ୍ଚଳରେ ଯାତ୍ରାର ଏକ ମାହୋଲ ରହିଥିଲା ।
ଅନେକ ଯାତ୍ରାପାର୍ଟି ତଥା ବନ୍ଦୁ ବଢ଼ ବଢ଼
କଳାକାରଙ୍କୁ ସେ ପିଲାଟି ବେଳୁ ଦେଖୁଥିଲେ ।
ମାତ୍ର ୧୭ବର୍ଷର ହେଇଥିଲେ ଆସିଲେ
ଯାତ୍ରାକୁ । ଏହା ୧୯୮୮ ମିଶରା କଥା । ସ୍ଵଳ୍ପ
ଭ୍ରାମାରେ ବମଜ୍ଜାର ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ ।
ପାଣିଛପ୍ର ଗ୍ରାମର ଅଭିନେତା ବାବୁଲି ଭାଇ,
ମୁକ୍ତିକାନ୍ତ ଭାଇ ଏବଂ ମଧ୍ୟ ସାମଳ ପ୍ରମୁଖ
ଥିଲେ ସେତେବେଳେ ନାମକରା କଳାକାର ।
ସେମାନେ ହଁ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଲେ 'ଜୟ
ମା' ମଙ୍ଗଳ ଗଣନାଟ୍ୟ'କୁ । ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ
ଶୋଟମୋଟ ଭୂମିକା ମିଳିଲା । ସେ ନାୟକର
ପିଲାବେଳ, ସାନ ଭାଇ, ସାନପୁଅ ଆଦି
ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କଲେ । ପରେ ବୟସ
ବଢ଼ିଲା । ନାୟକ ଭୂମିକାରେ ଆସିଲେ । ଜୟ
ମା' ମଙ୍ଗଳ ଗଣନାଟ୍ୟ ପରେ ସେ ସୋନାଲି

ଗଣନାଟ୍ୟ, ତାରାପୁର ଅପେରା, ଓଡ଼ିଶା
ଅପେରା, ବାଗାୟତାନ ଲୋକନାଟ୍ୟ, କଳିଙ୍ଗ
ଗଣନାଟ୍ୟ, ଗୌରୀ ଗଣନାଟ୍ୟ, ଯାତ୍ରାଗୀ
ଆଦିରେ ଅଭିନୟ କରି ନିଜ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରଦର୍ଶନ
କଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଜୟନ୍ତ ରାଜଧାନୀ ଅପେରାରେ
ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏବେ ସେ ବନ୍ଦୁ ନାଟକରେ
ଅଭିନୟ କରି ପାରିଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରେ ରହିଛି : ଅନ୍ଧ ଆଖିରେ
ବର୍ଷମା, ରାମ ପର୍ଶ୍ଵରାମ, ଜେଲ ଚାରିଗର,
ମଈ ନଈରେ ଘର, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସୁଛନ୍ତି, ଚାଲ
ମା' ଯିବା ଜନ୍ମ ରାଜଜକୁ, ଏତେ ସପନକୁ
ରାତି କାହିଁ, ମିଥୁନ ରାଶିର ଝିଆ, ସାନ ଶାଳୀ
ଘର ଭୁବନେଶ୍ଵର, ରାଜଧାନୀ ତତେ ଦୁଇ
ଜୁହାର, କିଣା ସ୍ବାମୀ ମେଇ କରିଛି ଘର, ନୀ
ମେଇଗଲା ଶୀ ପିଲାଗା, ରୁ ମେବି ମୁଁ ଗାନ୍ଧୀ,
ବାଣ ବାଣରେ ଉପରବାଲା, ଗୌରୀମାନୀର
ନୀଆ କିଣା, ବ୍ରହ୍ମଅସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ ।
ସମ୍ପ୍ରତି ରାଜଧାନୀ ଅପେରାରେ ତାଙ୍କର ରହିଛି
'ଲକ୍ଷେ ଶିବ ପୂଜି ପାଇଛି ତତେ' ଏବଂ 'ଭୁଲ
ହେଇଗଲା ତତେ ଭଲପାଇ' ଆଦି ନାଟକ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ସୁନ୍ଦରା ବାରିକ, ଦୁଇପୁଅ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ
ରାଜକେଶ ତଥା ପାଞ୍ଚମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ
କଳାକାର ଜୀବନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ଗିନିଦ୍ୱ ବିଲେଇ ନିଶ୍ଚାନ୍ଦ

ବିଲେଇ ନିଶ୍ଚାନ୍ଦ ହେବା କିଛି ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ହୁଏତ
କେଉଁଥାଡ଼େ ତାଳିଯାଇ ଥାଇପାରେ । ନ ହେଲେ
ମରିଯାଇ ଥାଇପାରେ । ମାତ୍ର ଏ ବିଲେଇ ସାଧାରଣ
ବିଲେଇ ନୁହେଁ । ଗିନିଦ୍ୱ ଡୁଲ୍ଲତ ରେକର୍ଡ କରିଥିବା ବିଲେଇ ।
ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ; ଦୁଇଟି ବିଲେଇ ନିଶ୍ଚାନ୍ଦ । ୧୦୧୭ରୁ
ଦୁଇଟି ବିଲେଇ ନିଶ୍ଚାନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କର କୋଣସି
ପରା ମିରୁନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେହି ଦୁଇ ବିଲେଇଙ୍କୁ ନେଇ ଏବେ
ମୁଦ୍ରା ଖରବ ପ୍ରଚାର କାଲିଛି । ବିଲେଇ ଦୁଇଟି ରେକର୍ଡ ନିଶ୍ଚାନ୍ଦ
କାରଣ ବିଲେଇ ଦୁଇଟି ଅବଶେଷ ମିଳିନାହିଁ । ଗୋଟିଏ

ଶ୍ରୀ
କ୍ଷେ
ପ୍ରେ
ଜ୍ଞାନ

ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଟିଆରି ପ୍ରକୃତିର ଛକ୍କି

ଏମ୍ପ୍ରୋଡ଼ରି ଏକ ବହୁ ପୁରୁଷ ତଥା ମହିଳାଙ୍କଙ୍କ କରିବାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କଲା। ଏଥରେ କାରିଗର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କଲାଙ୍କତି ଡିଆରି କରନ୍ତି। ନିକଟରେ ଜଣେ ମହିଳା ପ୍ରକୃତିର ବିଭିନ୍ନ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଏମ୍ପ୍ରୋଡ଼ରିରେ ଡିଆରି କରିଛନ୍ତି। ଆଉ

ତାହା ଏତେ ନିଖଣ୍ଡିତ ଓ ଅବିକଳ ହୋଇଛି ଯେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ୍ତବ ପରି ଲାଗେ। ସେ ହେଉଛନ୍ତି କାରୋଲିନା ଗୋର୍ପା। ଅସ୍ମୀତ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆକାଶ, ତେଉ ଖେଳୁଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧ, ମେଘଭରା ଆକାଶ,

ରଙ୍ଗିନ ଫୁଲଭରା ବରିଗା, ଗଛ, ଘର ଆଦିକୁ ସେ ବେଶ୍ ନିଖଣ୍ଡିତ କରନ୍ତି। ଏବେ ତାଙ୍କର ଏହି ଏମ୍ପ୍ରୋଡ଼ରି ପେଣ୍ଠିର ଚାହିଁଦା ଅନଳାଇନରେ ବହୁତ ରହିଛି। ଆଉ ବହୁତ ଅର୍ତ୍ତର ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଛି।

ଡେକୋରେଟେଡ୍ ଟ୍ୟୁଲେଟ୍ ସିର୍ ସଂଗ୍ରହାଳୟ

ଅନେକ ଅଜବ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମେ ଆଗରୁ କହିଛୁ। ତେବେ ଏଠି ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରହାଳୟ କଥା କୁହାଯାଉଛି, ସେ ବି ବହୁତ ଖାସ। କାରଣ ଏ ହେଉଛି ସୁମଧୁର ଟ୍ୟୁଲେଟ୍ ସିର୍ ସଂଗ୍ରହାଳୟ। ବାହି ଝିଥ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ସଂଗ୍ରହାଳୟଟି କରିଛନ୍ତି। ଏଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିତ୍ତ ଓ ତିଜାଇନର ଟ୍ୟୁଲେଟ୍ ସିର୍ ଅଛି। ଏଥରୁ ଅନେକଙ୍କୁ ସେ ନିଜେ ଡିଜାଇନ କରିଛନ୍ତି। ପ୍ରଥମେ ଉଚ୍ଚ ସଂଗ୍ରହାଳୟକୁ ସେ ନିଜ ଘରପାଳପଟ ଗ୍ୟାରେଜରେ କରିଥିଲେ। ହେଲେ ପରବର୍ତ୍ତ ସମୟରେ ଏହି ସଂଗ୍ରହାଳୟକୁ ସେ ତେବେବାକୁ ପ୍ଲାନ୍‌ଆର୍ଟର କରିଥିଲେ।

ଗୋଡ଼, ହାତରେ ଗଢ଼ ଥିଲା ମହିଳା

ମାରୀ ନାଯକ। ବୟସ ଗନ୍ଧରୁ ଉର୍ବରୀ। ଘର ଡେଶାର ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ। ତୁ ତେବେ ସେ ନିଜ ଜୀବନର ଅଧିକାଶ୍ମା ସମୟ ଘରେ ଆବଶ୍ୟକ ରହି ବିଚାଇଛନ୍ତି। କାରଣ ଏ ସମାଜ ତାଙ୍କୁ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛି ଡାହାଣୀ ବୋଲି। ତାଙ୍କର ପାଦରେ ୧୯ଟି ଓ ହାତରେ ୧୭ଟି ଅଙ୍ଗୁଳି ଅଛି। ଏହା ହେଉଛି ତାଙ୍କୁ ମିଳିଥିବା ଡାହାଣୀ ଆଖ୍ୟା ପାଇଥିବାର କାରଣ। ସେ ପଲିଅଙ୍କୁଳିଜମ୍ବରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ, ଯେଉଁଥାକ୍ଷି ସେ ଅଧିକ ଅଙ୍ଗୁଳି ସହ ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି। ଏଇଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ସାହିପତିଶା ଡାହାଣୀ କହନ୍ତି। ଗରିବ ଘରର ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଚଙ୍ଗା ନ ଥିଲା ଚିକିତ୍ଶା ପାଇଁ। ତେଣୁ ତାଙ୍କ ନାହିଁ ଅଙ୍ଗୁଳି ସହ ସାରା ଜୀବନ ବିତାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା। ତା'ସହ ଅନେକ ଗଞ୍ଜାମ ବି ସାହିବାକୁ ପଡ଼ିଛି। ହେଲେ ଏବେ ସେ ତାଙ୍କର ଏହି ମୁଣ୍ଡି ପାଇଁ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ପରିଚିତ ହେବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି। କାରଣ ତାଙ୍କ ନାହିଁ ରିନିଜ ଥ୍ରିଲ୍‌ଟ ରେକର୍ଡସରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଅଙ୍ଗୁଳି ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ପ୍ଲାନ ପାଇବା। ପୂର୍ବରୁ ଏହି ରେକର୍ଡ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ସୁତାରଙ୍ଗ ନାହିଁ ଥିଲା। ଯାହାଙ୍କର ୧୪ଟି ହାତ ଓ ୧୪ଟି ପାଦ ଅଙ୍ଗୁଳି ଥିଲା।

